

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poštirina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 121 (14.212)

Trst, četrtek, 28. maja 1992

primorski

7096 AA
OSREDNJA KNJIŽNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

V topovskem napadu srbske vojske na mestno središče umrlo 28 civilistov

Gnusen zločin v Sarajevu

Grozote ob katerih obnemiš

VOJMIR TAVČAR

Nečloveško, zločinsko, bestialno... Ob pogledu na televizijske posnetke včerajšnjega zločina v Sarajevu človek obnemi in ne najde ustreznih besed, s katero bi lahko označil to dejanje. Na misel pride le pričevanje funkcionarja visokega komisarijata OZN za begunce, ki je pred nedavnim dejal, da po drugi svetovni vojni ni bil še nikjer, na nobeni celini priča takšnim grozotam, kakršne je videl med nekajdnevni bivanjem v Bosni in Hercegovini.

Granate, ki so bile izstreljene včeraj zjutraj na sarajevsko ulico, kjer je sestradano prebivalstvo - prepričano, da je začelo veljati premirje, za katero so se vse strani dogovorile s sovjetskimi zunanjim ministrom - čakalo v vrsti za kruh, je nezasiščeno teroristično dejanje. Projektili so bili izstreljeni premisslino, z zločinsko preciznostjo, da bi povzročili pokol in da bi prelili kar največ krvi. Njihovo sporočilo, ki so ga »dopolnili«
ostrorelci s streljanjem na reševalce, je bilo jasno: ne bo miru v Sarajevu in v BiH, dokler JA in srbske enote ne bodo dosegle svojih ciljev, vsi, ki tem ciljem nasprotujejo, pa so zapisani okrutni smrti.

Agencijske novice so v tempogledu soglasne: granate so bile izstreljene z ozemlja, ki ga nadzoruje srbske formacije. Tega ne zanika niti Beograd, ki pa skuša prikazati zločin kot provokacijo in ga pripisati neki neuklonljivi četniški enoti, ki naj bi skušala povzročiti težave tudi Miloševiću.

Tudi če bi bilo tako tolmačenje dogodka pravilno, pa vseeno to ne zmanjšuje moralne in politične odgovornosti srbskega in črnogorskega vodstva in tudi samega Miloševića, ki je s svojo velikosrbsko nacionalistično politiko glavni krivec za tragedijo nekdanje Jugoslavije. S krvjo, ki je bila prelita včeraj na sarajevski ulici, s krvjo, ki je bila prelita v zadnjem letu na slovenskih, hrvaških in bosansko-hercegovskih bojiščih, so omadeževane predvsem roke srbsko-črnogorskega vodstva in samega Miloševića.

Včerajšnji zločin je, kot kaže, spodbudil evropsko dvanajsterico k odločitvi o uvedbi sankcij zoper novoustanovljeno Zvezno republiko Jugoslavijo tudi pred odločitvijo OZN. Evropa, ki je doslej stala ob strani, se bo morda aktivneje angažirala, da bi vendarle prenehalo brezumno nasilje, ki ne okrvavlja samo Balkana, pač pa se lahko spremeni v nevarno in trajno žarišče napetosti in destabilizacije za vso staro celino. Žal bosta največji račun za sankcije plačala predvsem srbski in črnogorski narod, tudi tisti del, ki ne podpira ali celo očitno nasprotuje Miloševiću in njegovim pribojnikom. Morda pa bo to tudi spodbuda za demokratizacijo ZRJ in za politični, demokratični obračun z vodstvom, ki je s svojo noro nacionalistično politiko doslej povzročilo toliko krvi in gorja.

*Vojska cinično merila na množico, ki je čakala na kruh in hrano
Predsedstvo Bosne in Hercegovine za mednarodni vojaški poseg*

ES razpravljala o ukrepih proti Srbiji

LJUBLJANA — Včeraj je Sarajevo doživelo najbolj zločinski med zločinskimi napadi. Le nekaj ur potem, ko naj bi začelo veljati premirje, ki ga je predvčerajšnjim izsilil od srbske in bosansko-hercegovske strani ruski zunanji minister Andrej Kozirjev, so topovi s Trebevića, kjer so koncentrirane srbske sile, napravili pravi masakr na eni izmed glavnih ulic v centru starega sarajevskega mesta. Napadalcii so očitno merili v množico ljudi, ki so po sinočnjem sporočilu o doseženem premirju kljub vsemu verjeli, da je konec morije in so zapustili svoja zaklonišča, da bi se oskrbeli s kruhom in drugimi živili. Po prvih poročilih je ob topniškem napadu umrlo 28 ljudi, več kot sto pa jih je bilo ranjenih, med njimi veliko huje in so v življenjski nevarnosti. Predsedstvo Bosne in Hercegovine se je takoj sestalo na izredni seji in zahtevalo mednarodno vojaško posredovanje v Bosni in Hercegovini. Bosansko-hercegovski obrambni minister Jelko Džogo pa je izjavil, da Bosna in Hercegovina prosi za pomoč ameriško šesto ladjevje. Mnogi opazovalci in komentatorji so včeraj znova zgroženo ugotavljali.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Majhen del razdejanja, ki so ga povzročile srbske granate na sarajevski tržnici

(Telefoto AP)

V slovenski skupščini je bila slovesnost ob sprejemu Slovenije v OZN

Sprejem v Svetovno organizacijo formalni zaključek osamosvojitve

LJUBLJANA — Predsednik slovenske skupščine dr. France Bučar je na sinočnjem slovesnem zasedanju Skupščine Republike Slovenije ob sprejemu Slovenije v OZN poudaril, da pomeni sprejem Slovenije v svetovno organizacijo formalni zaključek podviga slovenskega naroda - ustanovitve samostojne in suverene slovenske države. To je, po besedah dr. Bučarja, dosežek, »o katerem smo še pred kratkim lahko samo sanjali«. Za ta uspeh je bila, kot je dejal predsednik slovenske skupščine, posebej odločilna enotnost vseh političnih dejavnikov, ki so zbrani v parlamentu, v pogledih na končne cilje, na glede na različnosti v posamičnih težnjah. Dr. France Bučar je poudaril, da je Slovenija postala samostojna in neodvisna država po zaslugi vseh parlamentarnih strank. V tem kontekstu je posebej poudaril tudi zasluge prenoviteljev za "slovensko pomlad" in za vse tisto, kar je že v okvirih stare Zveze komunistov predstavljalo proboj nove demokratične miselnosti, razhod z Zvezo komunistov Jugoslavije in ustvarjanje pogojev za parlamentarne volitve. Zelo podrobno in s priznanjem je dr. France Bučar govoril o zaslugah Demosa za vzpostavitev nove demokratične države in za dosego slovenske samostojnosti, posebej pa je akcentiral tudi operativne zasluge mladinske organizacije in drugih. K istemu cilju usmerjena

volja slovenskih ljudi je pomenila tudi najboljši način za narodno spravo. Dr. Bučar je posebej opozoril, da se je takšna enotnost še posebej bleščeče pokazala, ko je bilo treba z orožjem braniti slovensko samostojnost. Dosežki pri graditvi samostojne slovenske države, po mnenju dr. Bučarja dokazujejo, da je moč vse velike narodne cilje doseči s kolektivno voljo vseh in narodno spravo. Zato je kritično govoril o vseh tistih pojavih nezaupanja v novo državo, ki se kažejo tudi v potenciranju strahov pred nekakšnim totalitarnim udarom z ene ali druge strani. Bučar je dejal, da je v Sloveniji nastala nova država s parlamentom, ki je s pravnimi sredstvi, sredstvi parlamentarne države ni mogoče spreminjati.

Predsednik slovenske skupščine je poudaril, da se je doslej slovenska usoda določala iz središč zunaj slovenskega prostora, »zdaj pa je odvisno vse samo od nas in vse pade na nas«. Nikogar ni, ki bi ga lahko krivili za naše težave in nikogar ni, ki bi si lahko prilaščal naše uspehe. Dr. Bučar meni, da so zdaj ustvarjeni pogoji za oblikovanje »novega lika slovenskega človeka«, o čemer so sanjali mnogi.

Na slavnostnem zasedanju slovenske skupščine so o sprejetju Slovenije v OZN in o doseženi samostojnosti zelo laskavo in v glavnem nepolemično (in brez

enostranskega prisvanja zaslug) govorili tudi predstavniki vseh strank, ki so zastopane v parlamentu. Na slovesnosti so bil tudi predsednik Predsedstva Slovenije Milan Kučan in člani predsedstva, predsednik vlade dr. Janez Drnovšek in člani vlade, diplomatski in konzularni predstavniki, akreditirani v Sloveniji in predstavniki Slovencev iz Italije, Avstrije in Madžarske. Veliko včerajšnjih govornikov je, tako kot predsednik skupščine že v uvodnem referatu, poudarjalo velik pomen pomoči, ki so jo dali boju Slovenije za samostojnost Slovenci v Italiji, Avstriji in drugod po svetu. (NIA)

JA se umika iz Dubrovnika

ZAGREB — Dubrovčani že od prejšnje noči praznujejo umik srbsko-črnogorske vojske iz zaledja tega mesta. Umik so pričeli pred sinočnjim po vidnih uspehih hrvaške vojske severno od Dubrovnika, ker je obstajala resna nevarnost, da bi bil čez kak dan umik nemogoč. Pri tem pa srbsko-črnogorska vojska za seboj požiga vse, kar se le da in z razstrelivom uničuje ceste.

Predsednik Scalfaro bo danes zaprisegel v parlamentu

□ □ □

Nobene vidne novosti v preiskavi o umoru sodnika Falconeja

□ □ □

Na Hrvaškem se pripravljajo na nove politične volitve

NA 2. STRANI

Medtem ko varnostne sile neumorno zbirajo podatke in indice po Siciliji

V preiskavi se ne gre dlje od ugibanj Okrepili bodo sodstvo v Caltanissetti

PALERMO — Policijski agenti, karabinjerji in finančni stražniki nadaljujejo z zbiranjem in katalogiranjem vsega, kar bi lahko služilo pri iskanju krivcev za bombni atentat pri Palermu, v katerem so življenje izgubili sodnik Falcone, njegova žena in trije policijski agenti. Za sedaj še ni otipljivih rezultatov, nesporno je le dejstvo, da so tak atentat pripravljali več tednov in da so pri tem potrebovali kritje krajevne mafije. Prav zato se nadaljujejo hišne preiskave, skrbno pa preverjajo predvsem, če je kdo nenadoma za seboj zabrisal vsako sled, kljub temu da ni na seznamu potencialnih mafijcev.

V bistvu smo trenutno le pri ugibanjih in sklepanjih. To brzkone velja tudi za sporočilo visokemu komisarjatu za protimafijski boj, ki so ga poslali florentinski sodniki v zvezi s preiskavo o prekupevanju z orožjem in eksplozivom v Toskani in Emiliji-

Romagni. To organizacijo so onesposobili maja letos, zaplenili nekaj brzostrelk uzi in pištol luger, o eksplozivu in zažigalnih sistemih pa ni bilo ne duha ne sluha. Med telefonskimi prisluškovanji pa so pred tem izvedeli, da načrtujejo prevoz šestih vreč eksploziva in da so se pogajali tudi o daljinskih zažigalnih sistemih. Aretirali so nekaj oseb, šef te tolpe Reno Giacomelli pa je trenutno na begu. Ta primer nesporno dokazuje, da preiskovalci iščejo v vseh smereh in ne zanemarijo niti najmanjše indice.

Poglavje zase je seveda sodstvo iz Caltanissette, ki mu po zakonu pritiče preiskava o pokolu pri Palermu. Namesto predvidenih osmih sodnikov so tu le štirje in o teh le dva usposobljena za preiskave o mafijskih zločinih, eden pa odhaja. To vprašanje naj bi Višji sodni svet rešil z »mobilnostjo« sodnikov, ki bi tako priskočili na pomoč kolegom iz Caltanissette.

Britanska kraljica na prizorišču atentata (Telefoto AP)

Jamstvena obvestila še dvema politikoma

MILAN — Milanski sodniki so včeraj v zvezi s preiskavo o milanskih odkupninah poslali jamstvena obvestila še dvema parlamentarcema, in sicer Gianniju Cervettiju (DSL) in Renatu Massariju (PSI). Trenutno ni še znana točna obtožnica, saj milanski sodniki dosledno molčijo, že prihodnji teden pa bi lahko vložili zahteve za sodni postopek proti parlamentarcem, ki imajo sodno imunost. Oba politika, ki sta prejela jamstvena obvestila, sta se že suspendirala iz njunih strank.

Medtem pa je upravno tajništvo PSI odločno zanimalo izjave Ser-

gia Radaellija o tekočih računih stranke v Švici. V komunikaciji upravno tajništvo navaja, da niti vsedržavni PSI in niti periferne sekcije niso nikoli imele računov v tujini. Radaelli laže in proti njemu bodo vložili prijavo zaradi obrekovanja.

Lombardski deželni tajnik PSI Parini je prav tako ogorčeno zavrnil Radaellijeve trditve, da je v Švici za PSI odprl račun v višini 10 milijard lir. Preiskava postaja torej vedno bolj vroča in kočljiva. Vsekakor pa bodo sodniki preverili resničnost izjav osumljencev na račun njihovih strank.

S slovesno prisego umestitev Scalfara

RIM -S svečano prisego pred parlamentom, ki se bo sestal na skupni seji obeh zborov, bo danes uradno umeščen deveti predsednik italijanske republike Oscar Luigi Scalfaro.

S tem bo opravljen prvi korak v zapolnjevanju politične vrzeli, ki je sledila aprilskim političnim volitvam. Že v ponedeljek pa bo moral poslanska zbornica izbrati svojega novega predsednika. Kolikor je znano, ni med strankami nobenega dogovora in možno je, da se ponovijo težave, ki so upočasnile izvolitev Scalfara. Ali bo mesto pripadlo predstavniku DSL? Podpredsednik zbornice Rodotà je včeraj skušal že prehiteti morebitne tekmece v las-

tni stranki, s tem pa izzval jezo načelnika poslanske skupine te stranke D'Alema, ki je menil, da je poteza vsaj »preuranjena«.

Še težje pa bo sestaviti vlado. Dosedanja štiristrankarska koalicija je dokazala svojo politično nemoč. Možnosti so zato po oceni komentatorjev precej omejene: ali vlada tehnikov, ali »predsednikova« vlada ali pa široka koalicija, ki naj zajame tudi DSL. Toda Occhetto je še v torek poudaril, da podpora Scalfaru ni bila v perspektivi vstopa v vlado. Dejstvo, da mora tudi KD najti novo notranje ravnanje in poiskati Forlanijevega naslednika pa še zapleta položaj.

DZP sprejel zakon za pomoč beguncem

LJUBLJANA — Družbenopolitični zbor je po hitrem postopku sprejel zakon o posebnem prispevku solidarnosti za pomoč beguncem. DPZ bo na večerni slavnostni seji ob sprejemu Slovenije v OZN skupščini predlagal, naj sprejme posebno deklaracijo o položaju v BiH in naloži vladi Slovenije priprav ukrepov zoper agresorja na BiH, v skladu z ukrepi Evropske skupnosti.

Zakon o posebnem solidarnostnem prispevku za begunce, ki ga je že sprejel zbor Združenega dela, zbor občin pa le v osnutku, določa prispevek v višini enodnevne bruto plače, izplačanega za mesec junij, oziroma v višini enega odstotka katastarskega dohodka od kmetijskih gozdnih zemljišč.

Prispevka so po tem zakonu oproščeni delavci, katerih bruto plača ne presega najnižjega zneska, ki zagotavlja materialno in socialno varnost in upokoje, katerih pokojnina je enaka ali nižja od zneska najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo. (STA)

Pismo dr. Rupla Galiju o izključitvi SFRJ iz OZN

LJUBLJANA — Slovenski minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel je poslal generalnemu sekretarju OZN dr. Butrosu Galiju pismo, v katerem zahteva takojšnjo ukinitve članstva SFR Jugoslavije v Organizaciji združenih narodov, je sporočila služba za stike z javnostjo pri ministrstvu za zunanje zadeve.

Dr. Rupel je zahtevo utemeljil z dejstvom, da je SFRJ razpadla in da so njene nekdanje republike prevzele efektivno oblast na svojem ozemlju ter nekatere od njih postale tudi polnopravne članice OZN.

V pismu Galiju dr. Rupel piše, da Slovenija ne nasprotuje, da Srbija in Črna gora ustanovita skupno državo in na tak način kandidirata za včlanitev v OZN ter druge mednarodne organizacije. Opreka pa jima, da si prisvajata izključno nasledstvo mednarodne pravne kontinuitete SFRJ. Do te imajo enako pravico vse nekdanje republike SFRJ.

Dr. Rupel je v pismu še poudaril, da bosta morali tudi Srbija in Črna gora izpolniti zahteve, ki jih OZN predpisuje vsem novim članicam, tako kot so jih morale izpolniti Slovenija, Hrvaška ter Bosna in Hercegovina, preden so bile sprejete v OZN.

Pismo naj bi na Ruplovo prošnjo generalni sekretar OZN razdelil vsem članicam OZN kot dokument Generalne skupščine v okviru točke dnevnega reda, ki obravnava uresničevanje deklaracije o krepitvi mednarodne varnosti. Slovenski zunanji minister pa je pismo s podobno vsebino poslal tudi predsedniku Generalne skupščine Samirju S. Sihabiju in predsedniku Varnostnega sveta Petru Hohenfellnerju. (STA)

Hrvaške stranke se pripravljajo na volitve

ZAGREB — Hrvaška politična javnost z nestrpnostjo pričakuje parlamentarne volitve, katere naj bi predsednik Tudjman razpisal že julija, najkasneje pa do konca poletja. Datum seveda zavisi od splošnega varnostnega položaja na Hrvaškem.

Tako je na primer vodstvo Hrvaške Narodne Stranke (HNS) priredilo včeraj v Zagrebu tiskovno konferenco, da bi javnosti predložili stališča stranke v zvezi z napovedanimi volitvami. »Odgovornost za trenutek in razmere, v katerih bodo potekale volitve, je stvar predsednika Tudjmana,« je dejala predsednica stranke Savka Dapčević Kučar, »mi na volitve gremo pripravljeni, a moramo poskrbeti, da bodo potekale pošteno. V tem okviru bi bilo potrebno zagotoviti vsem strankam pravico, da se pojavijo na televiziji in v drugih državnih medijih. Poleg tega bi morali zakonsko zagotoviti, da bi vse stranke, ki nastopajo na volitvah, lahko nadzorovale vse volilne operacije.« Kučarjeva je tudi dokaj ostro ocenila delo in uspehe Greguričeve vlade demokratične enotnosti. Po njenem mnenju je ta vlada sicer uspešno delovala v mednarodnih diplomatskih

krogih in v obrambi države, popolnoma pa je odpovedala pri vodenju ekonomije, kar bi znalo resno ogroziti vse dosedanje uspehe mlade hrvaške države.

Večina hrvaške intelektualne elite podpira Hrvaško socialno-liberalno stranko Dragana Budiše. Liberalci se bodo na volitvah predstavili kot zagovorniki pravne države in vseh ljudskih svoboščin, ki naj bi jih HDZ krepko kršila. Njihov najbolj znani kandidat bo po vsej verjetnosti osiješki župan Zlatko Kramarić. Med sredinskimi strankami ima dobre možnosti za uveljavitev tudi Hrvaška demokratična stranka, ki jo vodi Marko Veselica.

Vladajočo HDZ z desne najbolj ostro kritizirajo in napadajo Paragovi pravaši. Hrvaška stranka prava (HSP) je že davno postala pribežališče najbolj ekstremnih nacionalistov. Tudjmanu očitajo predvsem to, da je neodločen pri vodenju vojne. Pravaši so pozimi tudi poskusili organizirati nekaj množičnih protestov, ki pa so vsi po vrsti propadli.

Levica bo šla pred volilce razkropljena in brez upanja, da bi dosegla kak bistven rezultat. Politologi še zmeraj največ možnosti pripi-

sujejo Račanovi Socialdemokratski Partiji (SDP). Esdepejevci lahko računajo, da jih bo podprlo 5 odstotkov volitev. Njihove šanse pa bodo bistveno večje, če bo Tudjman prepovedal srbskim strankam nastop na volitvah, kar pa je malo verjetno. V tem slučaju bi namreč srbski volilci skorajda gotovo glasovali za SDP. S še slabšimi startnimi pozicijami se bosta volilne tekme udeležili Socialdemokratska stranka Hrvaške (SDSH) ter Zveza socialistov Hrvaške (SSH). Na začetku maja se je na levici pojavila še ena stranka, in sicer Socialno-demokratska Unija (SDU), v vodstvu katere naj bi med drugimi sedeli tudi znani ekonomist Branko Horvat ter bivši zvezni premier Ante Marković. Zaenkrat se ta stranka uradno še ni registrirala. Ustanovna skupščina bi morala biti že na začetku maja v nekem gledališču v zagrebški četrti Trešnjevka. Občani iz Trešnjevke so z množično manifestacijo onemogočili potek zborovanja. Na noge jih je dvignila predvsem novica, da se bo zborovanja udeležil sam Marković, ki je za številne Hrvate eden izmed glavnih krivcev za vojno agresijo na Hrvaško.

WALTER ŠKERK

● Zločin

NADALJEVANJE S 1. STRANI

ljali, da Miloševića očitno lahko zaustavi samo vojaški pritisk. O tem pa naj bi čedalje bolj določno razmišljali tudi Američani, čeprav Pentagon, za zdaj, kot poročajo, še nima kakšnih posebnih naročil, da bi operativno pripravil možne variante vojaškega posega. Včerajšnji New York Times se je zavzel za bombardiranje vojaških ciljev v Srbiji. Za politiko odločnejšega pritiska na Srbijo naj bi se zdaj zlasti zavzemal namestnik ameriškega državnega sekretarja za zunanje zadeve Eagleburger, ki ga sicer napadajo zaradi njegovih nedavnih, kakor pravijo, napačnih ocen položaja v nekdanji Jugoslaviji.

Relativni optimizem, ki je predvčerajšnjim zavladal po uspešno končanih pogovorih ruskega zunanega ministra v Beogradu in Sarajevu, so pretrgali predsinočni napadi na sarajevsko poročnišnico in druge zdravstvene objekte in včerajšnji grozljiv poboj nedolžnih ljudi na sarajevski ulici Vase Miškina-Crnog. Ne glede na to, kdo je inspiriral to dejanje in kdo vse se ga bo odrekal, sta z njim mir in medsebojno zaupanje v Bosni in Hercegovini spet nekaj težko dosegljivega. Mnoga znamenja celo potrjujejo, da najnovejši zločini do skrajnosti radikalizirajo razmere in odnose v BiH. Muslimani, ki so jih doslej mnogi kritizirali zaradi njihove neodločnosti in velike pripravljenosti, da se o reševanju krize kar naprej pogovarjajo, zdaj napovedujejo svoj odhod s Konference o Bosni in Hercegovini v Lizboni. Prav tako so včeraj mnogi politični prvaki Bosne in Hercegovine izjavljali, da po tistem, kar se je včeraj dopoldne zgodilo v centru Sarajeva »ostaja samo boj do končne zmage«. Prizori morije na eni izmed najlepših sarajevskih ulic, ki drži proti Baščaršiji, so grozljivi. Grozljivo je tudi spoznanje, da so celo reševanje ranjenih ovirali posamezni ostrostrelci.

Ostri boji so se včeraj nadaljevali tudi v Derventi, Tuzli, Živinica, v Bosanski Posavini pa so napadala letala nekdanje jugoslovanske vojske. Cilj letalskih napadov je bila zlasti Modriča, v Tomislavgradu pa so boji potekali vso noč od torka na sredo.

V takšnih razmerah v organih Evropske skupnosti še vedno tuhtajo, s kakšnimi ukrepi naj bi delovali proti Srbiji. Očitno je vzrok za nepojmljivo počasnost nesoglasje znotraj Evropske skupnosti, pri čemer naj bi zlasti Francija in Grčija kar naprej vztrajali pri zavlačevanju z ekonomskimi sankcijami. Včeraj so se v Evropski skupnosti spet sestali veleposlaniki dvanajstih evropskih držav in razpravljali o ekonomskih in političnih sankcijah proti Srbiji in Črni gori, čeprav naj bi že predsmotno predlagali splošno prekinitev trgovinskih stikov in naftni embargo, blokiranje jugoslovanskih deviznih rezerv in druge imovine v tujini. Nemška vlada je državam ES, članicam varnostnega sveta OZN, generalnemu sekretarju Galiju ter ameriškemu zunanjemu ministru poslala pismo, v katerem se zavzema za osrežje in učinkovitejše ukrepe proti Srbiji in Črni gori. ES in ostale države, pravi nemški zunanji minister Kinkel, morajo uvesti skupne ukrepe proti srbskemu vodstvu in tako imenovani JA. Včeraj zvečer so poročali o novem (očitno kompromisnem) predlogu, po katerem naj bi uvedli trgovinski embargo, vendar brez nafnega. Hkrati tudi v Varnostnem svetu neformalno proučujejo možnosti sankcij proti Srbiji in Črni gori, ki bi jih sprejela svetovna organizacija. Tam razmišljajo, da bi v prvi etapi prepovedali vse polete v »novo« Jugoslavijo in iz nje. V drugi fazi, če to ne bi zadostovalo, bi sledil naftni embargo, v tretji etapi pa bi razglasili popolno prepoved trgovinskih stikov in izključitev »Jugoslavije« iz svetovnih forumov.

Edina pozitivna stvar se je danes zgodila v Makedoniji, kjer je ruski zunanji minister najvišjim predstavnikom Makedonije izročil listino o njenem mednarodnem priznanju, s tem pa je Rusija prehitela tako Evropsko skupnost kot tudi ZDA. (NIA)

Begunske matere in otročad bi lahko gostile tudi družine

TRST — Podpredsednica deželne skupščine Augusta De Piero Barbina se je včeraj udeležila sestanka, ki ga je sklicala na ministrstvu za imigracijo ministrica Margherita Boniver, da bi orisala vsebino in namen dekreta, s katerim je Italija nakazala 125 milijard lir za pomoč beguncem iz Bosne. Denar je namenjen zlasti zbirnim središčem na Reki in v Splitu. Dekret zadeva sprejemanje, prevoz, zdravstveno oskrbo, prehrano in nastanitev beguncev ter predvideva, da tovrstno zaslobo usklajuje predsednik ministrskega sveta oziroma - z ustreznim pooblastilom - minister za imigracijo.

Na srečanje v Rimu so bila povabljeni združenja, volontaristične organizacije, koordinacijski organizem parlamentarcev in sindikalistov, ki se ukvarjajo z bosan-

sko krizo, in, kot rečeno, podpredsednica De Piero Barbina v zastopstvu vsedravnega koordinacijskega organizma krajevnih ustanov, ki se zavzemajo za mir.

Ministrica Boniverjeva je navedla možnost, da se na njenem ministrstvu že v najkrajšem ustanovi koordinacijski center s posebno »zeleno (telefonsko) številko«. Med naloge tega centra, s katerim bi sodelovala tudi združenja in prostovoljci, je ministrica uvrstila zlasti to, da zasleduje nujnostne primere, o njih obvešča in usmerja pomoč zasebnikov v tiste kraje v Hrvaški ali morda v Italiji, kjer je to najbolj potrebno.

Podpredsednica deželne skupščine Furlanije-Juljske krajine je pa obrazložila ministrici program za pomoč beguncem, ki sta ga v

tej deželi pripravila Združenje za mir in dečja organizacija v sklopu Arcija, katerega deželna predsednica Tiziana Roncarati je bila tudi sama prisotna na srečanju. Augusta De Piero Barbina je ponazorila Boniverjevi, da si mirovna združenja prizadevajo v prvi vrsti za to, da bi s pomočjo županov organizirali sprejemanje osamljenih otrok in mater z otroki iz Bosne, ki so nastanjeni zdaj v raznih zbirnih središčih, v tega željnih družinah, vsekakor pa v majhnih strukturah.

Medtem se je pripeljalo z ladjo Bartol Kasič (Jadrolinija) iz Splita na Reko še 650 bosanskih beguncev, ki so jih menda že nastanili v Savudriji. V zadnjih treh dneh je prispelo na Reko več kot 1800 pribežnikov in pravijo, da je zdaj mesto z njimi docela zasičeno - tako tudi šotorišče v Rujevici.

Deželna avtobusna podjetja so zagrozila s prekinitvijo vsega medkrajevnega prometa

VIDEM — Predstavništvo deželnih podjetij, ki upravljajo krajevni potniški promet, je podrobno seznanilo deželne politične in administrativne dejavnike s krizo, ki pesti to panogo. Če jim pristojne oblasti ne bodo nemudoma pomagale, bo vseh devet podjetij, ki so včlanjena v vsedravnem združenju avtobusnih prog v koncesiji ANAC, za nedoločen čas prekinilo svojo dejavnost na vsem deželnem ozemlju in to že začenši s ponedeljkom, 1. junija. Kakšne težave bo to povzročilo šolski mladini in delavcem ter uradnikom, ki se vsak dan vozijo na delo in v šolo, pa je seveda na dlani.

V listini, ki so jo naslovili poleg drugim tudi predsedniku deželne vlade, deželnemu odborniku za prevoze, vsem štirim pokrajinskim upravam, tržaškemu pokrajinskemu uradu za civilno motorizacijo in prevoze v koncesiji ter vladnemu komisariatu v Trstu, predsednik deželnega ANAC Silvano Barbiero pojasnjuje, da gre krizo pripisati z ene strani povečanim stroškom zaradi nove delovne pogodbe uslužbencev teh podjetij in z druge strani še zmerom neporavnanimu primanjkljaju iz obdobja 1987-1991. Deveterica podjetij, ki ima v koncesiji avtobusni promet, je sicer pripravljena na tvorno soočenje s pristojnimi dejavniki glede izvajanja deželnega načrta o prevozništvu, kot tudi glede posledičnih teritorialnih planov, morebitnih preustrojitvenih operacij ter uvažanja intermodalnosti, nikakor pa ne bo odstopila od sklepa o protestni zapori avtobusnega prometa, ko ne bi zadolžene oblasti takoj konkretno ukrepale.

Jutri na videmskem sedežu deželne vlade v priredbi mladincev DSL

Zasedanje o vojni v BiH

V soboto bodo odprli razstavo otroških risb o grozodejstvih na bojnih poljih

VIDEM — O grozotah vojne v Bosni in Hercegovini ter na Hrvaškem bo govora na okrogli mizi, ki jo mladinska federacija DSL iz Vidma prireja jutri, 29. maja, ob 20.30 na sedežu deželne uprave v Vidmu (Ul. S. Francesco 4). Na večeru bodo spregovorili Fulvio Varljen, predsednik italijanske skupnosti z Reke in zdravnik-prostovoljec Rdečega križa, Suša Dumanič, predsednica ženskega gibanja za mir iz Bosne, ter Renzo Travanut, načelnik svetovalske skupine DSL na Deželi. Sodelovanje na okrogli mizi so zagotovili še Augusta De Piero Barbina, Pierluigi Di Piazza in Marco Amitrano.

Od 30. maja do 2. junija bodo na sedežu mestnega vodstva DSL v Vidmu odprli razstavo otroških risb o vojnih grozotah v bivši Jugoslaviji. Kasneje bodo razstavljene risbe prikazali tudi v Pasianu di Prato, Tavagnaccu in Čedadu. Ob tej priložnosti bodo zbirali denarna sredstva za nakup zdravil. (r.p.)

Evo Klotz so obsodili na globo

BOCEN — Bocensko sodišče je obsodilo včeraj na plačilo 600.000 lir globo Evo Klotz, hčerko terorista Georga Klotza in voditeljico gibanja Union für Südtirol. Obtožena je bila širjenja lažnih in tendencioznih vest. V intervjuju za tednik v nemškem jeziku Zett, objavljenem že leta 1990, je namreč Klotzova zatrdila, da je Christian Kerbler - ki je bil v odsotnosti obsojen zaradi umora terorista Luisa Amplatza in je takoj po aretaciji v

nepojasnjenih okoliščinah pobegnil - večkrat nemoteno pripotoval v Italijo; sile javnega reda naj bi za to vedele, a niso nastopile. Klotzova je tudi zatrdila, da je Kerbler ubil Amplatza po naročilu italijanske tajne službe. Na isti obravnavi je sodišče oprostilo Tonija Ebnerja, tedanjega direktorja tednika Zett, ki so ga prvotno obtožili istega prekrška kakor Evo Klotz.

Drugo soboto na razstavišču Gorenjskega sejma

Borčevsko slavlje

Kot slavnostni govornik bo nastopil dr. Ciril Ribičič

KRANJ — V soboto, 6. junija, bo na razstavišču Gorenjskega sejma svečano jubilejno srečanje bojnih tovarišev in partizanskih veteranov Gorenjskega in Kokrškega odreda ob 50-letnici njune ustanovitve. Ob 14. uri bo množično ljudsko zborovanje, na katerega so vabljeni vsi, ki cenijo in spoštujejo izročila in poslanstvo narodnoosvobodilnega boja - mladina, vojniki in častniki nove slovenske vojske, policisti, preživeli borci in aktivisti vseh partizanskih enot Gorenjske s svojci, slovenski in inozemski udeleženci komemoracije, ki bo istega dne ob 11. uri na Ljubelju, in seveda tudi prebivalci gorskih vasic, ki so vso vojno sodelovali in stali ob strani slovenski partizanski vojski.

Slavnostni govornik bo poslanec slovenskega parlamenta dr. Ciril Ribičič, v kulturnem in zabavnem popoldanskem programu pa bodo nastopili partizanski pevski zbor, godba slovenske policije iz Ljubljane, gledališka igralka Polde Bibič in Aleksander Valič, operni pevec Ladko Korošec, plesni pari, folklorna skupina in zabavni ansambel. Voditeljica programa bo Jerca Mrzel, gledališka igralka in pevka.

Udeleženci ljudskega slavlja bodo zaščiteni pred soncem (in dežjem), poskrbljeno bo za jedačo, pijačo in zabavo, dovolj bo tudi parkirnih mest za avtobuse in osebna vozila.

Med slavnostno sejo ob občinskem prazniku

Priznanje Adu Kontu za pomoč Tolmincem

TOLMIN — »S sprejemom v Efto in še posebno v Organizacijo združenih narodov je Slovenija opravila odločilni korak na poti popolne suverenosti in samostojnosti tudi v odnosu do mednarodne javnosti.« Tako je na slavnostni seji ob občinskem prazniku dejal tominski župan Viktor Klanjšček. Na slavnosti, ki so se je udeležili tudi predstavniki organizacij in javnih uprav iz Benečije, so podelil občinska priznanja zaslužnim posameznikom in skupinam. Mednje sodi tudi Ado Kont iz Fojde, ki je dobil priznanje za večletno pomoč, ki jo je nudil tolminskim občanom na področju socialnega skrbstva in urejanja prošanj za prejem italijanskih pokojnin.

Letošnji praznik tolminske občine je bil v znamenju 90-letnice skladatelja Maksa Pirnika. V ta namen so odprli razstavo in priredili spominski koncert.

Župan Klanjšček je govoril o zdajšnjem gospodarskem stanju, ki kaže nekaj znakov krize. V treh tovarnah so opravili prve skupinske odpuste, 240 oseb čaka na zaposlitev, 300 pa se jih je zaposlilo na Videmskem. Zaposlenih v gospodarstvu je vsega 5.700 od skupnih 21.000 prebivalcev. Kar zadeva bodoče perspektive so te najboljše v kmetijstvu in sicer v poljedelstvu, sadjarstvu in čebelarstvu. Na industrijski ravni ponuja nove perspektive pred kratkim ustanovljena mešana agencija med krajevnimi, avstrijskimi in italijanskimi partnerji. Nazadnje je Viktor Klanjšček izpostavil tudi dobre prijateljske vezi med Tolminom in Slovensko Benečijo, tako na kulturnem kot tudi na gospodarskem področju.

R. PAVŠIČ

Na sliki (foto Pavšič): Ado Kont prejema priznanje Občine Tolmin.

Zajeten turistični poseg v Portorožu

PIRAN — Središče Portoroža bo v prihodnjih letih lahko doživelo še eno temeljito urbanistično spremembo. Ne bo sicer tako velika in obsežna kot pred 25 leti, ko so popolnoma spremenili podobo portoroškega središča, gotovo pa bo tudi manjša, kot je bila zidava turističnega naselja Bernardin. Brez dvoma pa bo dala povsem nov pečat strogemu središču »pristanišča rož«.

Odborniki piranske skupščine so namreč sprejeli zazidalni načrt z naslovom »Vojkov dom - obala - Portorož«.

Šele pri petem sklicu 20. seje občinske skupščine, ki so jo začeli že drugega aprila, je piranskim odbornikom uspelo pripe-
ljati sejo do kraja. Čeprav so predvsem nekateri predstavniki Zelenih (ne vsi!) nasprotovali načrtovani gradnji novih turističnih ležišč sredi že tako prenaseljenega

Portoroža, to ni omajalo prepričanja velike večine odbornikov, da je poseg sredi Portoroža nujen. Zanimivo je, da so bili tokrat v zvezi s tem vprašanjem enotni v vseh ostalih strankah - tako pozicijskih, kot opozicijskih. Iz razprave Matjaža Javševarja (SDZ-NDS) je bilo mogoče razbrati, da jih je v to prepričal avstralski poslovnež Josef Zrim, ki je že pred nekaj meseci izrazil pripravljenost angažiranja avstralskega kapitala za ta projekt.

Na mestu propadajočega počitniškega doma Vojkov dom naj bi zrased razkošen hotel, dolg 120 metrov, širok 80 metrov in visok največ 30 metrov. To naj bi bil hotel z 250 sobami in vrsto spremljajočih hotelskih, trgovskih in gostinskih lokalov. Poleg tega bodo zrušili dvonadstropno hišo Obala 57 (v njej je bil fotograf in namesto

nje zgradili trinadstropno hišo, v njej pa naj bi bilo deset apartmajev. Zrušili bodo tudi zdavnaj odslužen Hotel Virginijo (s štirimi nadstropji) in zgradili dve nadstropji nižji, vendar bistveno širši objekt (45 metrov dolg in 20 metrov širok). Tudi v tem objektu bodo turistični apartmaji.

Na bližnji portoroški plaži bodo zgradili tri bazene (eden bo olimpijskih dimenzij) in sicer v neposredni bližini glavnega vhoda na to plažo. Na plaži bodo postavili še en tobogan, na lesenih pomolih bodo izdelali lesene nadstreške, da bodo paviljoni podobni tistim iz nekdanjih časov portoroškega turizma. Hotel Vojkov dom naj bi bi mel v kleti in na zunanem parkirišču 278 parkirnih mest, poleg teh pa naj bi jih imela druga dva objekta še nekaj deset.

BORIS ŠULIGOJ

Deželni posvet o farmaceutiki

TRST — V Vili Manin v Passarianu bo jutri, 29. maja, s pričetkom ob 9. uri zasedanje o politiki deželne uprave na farmaceutskem področju.

Po podatkih združenja Farmitalia so lansko leto stroški za zdravila v Furlaniji-Juljski krajini znašali skoraj 260 milijard lir; Dežela namerava zdaj te izdatke čimbolj zmanjšati, istočasno pa temu ustrezno kar najbolj izboljšati farmaceutske storitve. Zasedanje bo uvedel in nato še zaključil deželni odbornik za zdravstvo Mario Brancati, navzoč pa bo med drugimi tudi predsednik Federfarme Giorgio Siri.

V Poletni šoli za nadarjene trije zamejci

KOPER — Od 30. maja do 6. junija bodo na Bernardinu pri Piranu in v Marezigah pri Kopru "Dnevi ustvarjalnih otrok - DUO '92". Gre za enega celostnih projektov dela z nadarjenimi otroki, ki z drugačno organizacijo in pristopom omogoča razvijanje njihovih sposobnosti in interesov. Da učenci potrebujejo in si želijo drugačnega dela, kot so ga vajeni pri rednem pouku v šoli, vemo že dolgo, razmere pa se le počasi spreminjajo, saj je še do nedavnega kot edina možna in pravilna veljala socialistična filozofija o enakosti vseh. Zdaj je tega konec, na sodobni slovenski družbi in zlasti šoli pa je, da spoodudnejšim, nadarjenim in ustvarjalnim otrokom omogoči posebno skrb. Sistemsko je zanje poskrbljeno s štipendiranjem, koprski enoti Zavoda za zaposlovanje in Zavoda za šolstvo pa sta se, deloma tudi po zgledu bogatejših izkušenj hrvaških sosedov, odločili za Poletno šolo za nadarjene otroke.

Projekt so na slovenski Obali prvič uresničili lani ob koncu šolskega leta. Skupina 19. učencev je v Morski biološki postaji na Bernardinu raziskovala življenje v priobalnem pasu in proučevala vpliv urbanizacije nanj. Delali so v več skupinah in to pod vodstvom posebej izbranih mentorjev. Tudi zanje pomeni delo z nadarjenimi učenci poseben izziv ali kot je ob koncu programa dejal prof. Claudio Battelli: »Otroci niso prazne posode, v katere bi vliвали znanje. Ti otroci so kot bakle ali celo vulkani, ki jih je treba le prižgati!«

Umetniško literarni dnevi ustvarjalnih otrok v Marezigah so lani odpadli zaradi vojne.

V obeh korpskih enotah republiških Zavodov za šolstvo in zaposlovanje bodo program izpeljali v celoti. V naravoslovne delavnice na Bernardinu bo vključenih 21 nadarjenih učencev, ki bodo razdeljeni v štiri skupine. Domačim se bodo prvič priključili vrstniki iz

vse Slovenije, po eden iz vsake območne organizacijske enote Zavoda za šolstvo in po trije iz tržaškega zamejstva in Hrvaške. Umetnostna poletna šola v Marezigah pa je namenjena 30 literarno, likovno in glasbeno nadarjenim učencem osmih razredov osnovnih šol.

Organizatorji projekta, ki je še v eksperimentalni fazi, želijo s takim delom mladih nadaljevati tudi med letom, ne le v času trajanja poletne šole. Njihove lanske prve izkušnje in uspehi so nenazadnje spodbudili še nekatere druge v Sloveniji. Tako bodo za mlade tehnike že letos poskrbeli v Murski Soboti, v Velenju pa nameravajo na tabor povabiti vse tiste nadarjene štipendiste, ki Zoisovo štipendijo prejema za glasbeno področje. Samo materialna spodbuda je nadarjenim otrokom premalo. Vse, kar jim družba dodatnega ponudi in omogoča, pa se, vsaj praviloma, čez čas tej isti družbi tudi koristno povrne!

MIRJAM MUŽENIČ

Stališče Mladinske sekcije SSK o volitvah »Mladi so kar pozorni do političnih dogajanj«

Mladinska sekcija Slovenske skupnosti z velikim zadovoljstvom ugotavlja, da je na kandidatnih listah stranke kar 29 mladih, katerih srednja starost ne preseže 25 let. Takšen odziv mladih, beremo v tiskovnem sporočilu, je nedvomno laskavo priznanje mladinski sekciji SSK in seveda stranki sami za nesebično delo v tukajšnji stvarnosti, obenem pa je tudi dokaz, da so smernice in načela stranke še vedno zelo aktualna in zanimiva tudi za mlade. »Kljub nekakšni apatiji v življenju naše manjšine se med mladimi začenja prebujati čut odgovornosti do vsega, kar nas obdaja, tako v širšem italijanskem prostoru kot tudi v našem zamejskem okviru.«

Po mnenju mladinske sekcije SSK je med mladimi zamejci vedno bolj prisotna potreba po enotnem in bolj učinkovitem nastopu vseh Slovencev ne glede na njihovo politično ali nazorsko pripadnost. »Mladi so razumeli, da politika SSK ne vodi v neko zapiranje do sodržavljancev italijanske narodnosti, temveč vodi v toliko iskano sožitje na popolnoma enakopravni ravni, ob vsem tem pa ne gre pozabiti premočrnosti SSK pri obrambi našega teritorija in narave, ki nas obdaja.«

BUKAVEC: ZAKAJ KANDIDIRAM S PSI

»Moja neodvisna kandidatura, podčrtam neodvisna, je logična posledica jasnega, odločnega in dolgega prizadevanja PSI v korist naše narodnostne skupnosti.« Tako je Edi Bukavec na shodu v Lonjerju upravičil svoj nastop kot kandidat na listi PSI za bližnje upravne volitve. Zavzetost socialistične stranke v korist Slovencev se je po Bukavčevih besedah pričela že pred mnogimi leti s predstavitvijo zakonskega predloga za

celovito zaščito naše narodne skupnosti, ki ga je izdelal poslanec Fortuna.

»V pretekli zakonodajni dobi pa se je zavzemanje PSI do Slovencev v Italiji pokazalo tudi s predstavitvijo besedila poslanca in člana vsedržavnega vodstva stranke Renzullija, ki je osnutek zaščite izdelal na osnovi priporočil slovenske komisije PSI. Na srečanju z volilci je kandidat za Občino obravnaval vrsto konkretnih vprašanj in med drugim izrazil potrebo po reviziji občinskega regulacijskega načrta. Bukavec je bil tudi mnenja, da bo treba dopolniti občinski statut, »saj je neupoštevanje prisotnosti prebivalstva slovenske narodnosti v mestu povsem nesprejemljivo.«

KODRIČ SPRAŠUJE SEKRETARJA SSK

Slovenski kandidat Demokratične zveze Ravel Kodrič je javno obžaloval, da mu pokrajinski tajnik SSK ni odgovoril na vprašanje, ki mu ga je zastavil na nedavnem srečanju o možnostih skupnega političnega nastopa Slovencev. Kodričevo vprašanje se je glasilo: V zahodnokraškem svetu je pred štirimi leti SSK zavrnila dogovor z večino slovenskih svetovalcev in v zavezništvu s KD in PSI izvolila prvega italijanskega predsednika tega okrožja. Izgovarjala se je tedaj, da je sklenila dogovor o štafeti sredi mandata, toda do predaje predsedniških dolžnosti svetovalcu SSK ni nikoli prišlo. Zakaj?

Danes bo v Trstu nekdanji generalni tajnik CGIL Antonio Pizinato, ki bo ob 18. uri govoril na Borznem trgu o aktualnih sindikalnih in gospodarskih vprašanjih. Predstavil ga bo nosilec liste Demokratične zveze za Občino Roberto Treu.

Stojan Spetič kandidira za mesto pokrajinskega svetovalca SKP se zavzema za prevetritev morečega vzdušja v našem mestu

Stojan Spetič (Stranka komunistične prenove), zakaj ste se pravzaprav kot nekdanji senator odločili za kandidaturo za pokrajinski svet?

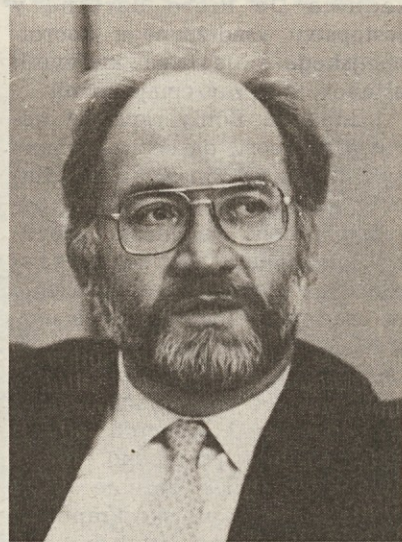
Mislite, da bi se moral pri 47 letih umakniti v pokoj? Tovariši so mi predlagali, naj bi kandidiral v dolinskem okrožju, kjer smo stranka relativno večine, v pokrajinskem svetu pa bom zastopal koristi vseh Slovencev, vseh delovnih ljudi. Vsi mi priznavajo, da sem tako delal tudi v parlamentu. Za las nisem bil ponovno izvoljen, vendar mislim, da lahko skupnosti koristim tudi na drugem, manj pomembnem mestu. Nakopičene izkušnje bodo prav prišle tudi tam.

Ali nam bi lahko orisali temeljne smernice Vašega programa?

Pokrajina nima velikih pristojsnosti. Komunisti sicer nasprotujemo razbijanju dežele, smo pa za decentralizacijo in torej zaj prenos pristojsnosti in sredstev na pokrajino. Prepričan sem, da lahko Pokrajina veliko stori za uveljavitev kulture sožitja in medsebojnega razumevanja. Pred dvajsetimi leti je Pokrajina organizirala mednarodno konferenco o manjšinah in spodbudila Basaglievo reformo psihiatrije. Če bi pokrajinska uprava organizirala po šolah "ure sožitja" in tisk informativnega materiala, da bi mladino seznanili s prednostmi večjezične družbe, bi že storila svojo dolžnost.

Pokrajina deli prispevke kulturnim ustanovam in organizacijam. Mislim, da bi lahko storila več in se o kriterijih posvetovala z manjšino. Zato predlagam, da se po goriškem zgledu tudi v Trstu ustanovi "konzulta za slovenska vprašanja". Končno bi omenil nujnost razširitve slovenskih višjih šol, kjer je potrebna moderna telovadnica. Seveda pa bomo začeli z zahtevo o izboljšanju statuta, ki je do Slovencev - milo rečeno - preplah.

V nekem Vašem posegu ste povedali, da medtem ko v Sloveniji

Stojan Spetič

snujejo levičarsko vlado, so sile, ki potiskajo slovensko manjšino na desno. Kaj ste s tem mislili?

Ozrmo se naokoli. Primorski Slovenci smo v veliki večini napredni, a tega ni zaznati v vodstvih naših manjšinskih ustanov, ki so "lotizirane" in se zato čedalje bolj oddaljujejo od civilne družbe. Slednja pa se ni mogla razviti zaradi prisilnih kalupov in pomanjkanja zares svobodnega sistema javnega obveščanja. Poglejmo še v politiko. Popuščanje italijanskim nacionalistom se sedaj pozna v "reformistični" levici, kot priča podpora PSI in DSL sramotnemu občinskemu statutu, v katerem so zatajili prisotnost Slovencev v mestu. Sedaj pa opažam, kako pristaši stranke, ki je še pred mesecem dni pozivala proti dvojezičnosti, jurirajo v upravne svete slovenskih ustanov. Jaz mislim, da so naši ljudje tega siti in da ne bodo dovolili, da bi jim nataknil klobuk čez oči.

SKP se predstavlja volilcem kot opozicijska sila in kot dedič nekdanje KPI. Nekateri Vam očitajo,

da dejansko samo rušite, gradite pa malo ali nič.

Naši ljudje vedo, da smo odločni zagovorniki enotnega nastopanja in prav te dni smo drugim komponentam izročili predlog skupnega zakonskega osnutka, s katerim naj celotna manjšina nastopi pred parlamentom. V prejšnjih mesecih sem v parlamentu dokazal, da sem delal za koristi celotne naše skupnosti. Državna podpora za slovenski dnevnik je v tem pogledu le zadnji primer. To konstruktivno vlogo pri združevanju naprednih sil ob skupnih programskih točkah bomo opravljali tudi v izvoljenih telesih, kjer doslej nismo imeli svojih zastopnikov.

Slovenski glasovi so tisti, ki so, nevarnost razpršitve je zelo velika. Kaj mislite o tem?

Lahko tudi privedejo do večje zastopnosti, kot se je zgodilo na zadnjih deželnih volitvah. Pred mesecem dni bi lahko izvolili poleg senatorja tudi poslanca, če bi glasovali dovolj elastično. Jaz se ne bojim pluralizma, če je sad resničnih interesov. Bojim se glasov, oddanih listam in strankam, ki so bile doslej proti Slovincem in nas sedaj vabijo na svoje limanice, kakor PSI, ki ponuja slovenskega kandidata, v isti sapi pa ponuja zaveznništvo z LpT pri vodenju uprav.

Razkol na levici je boleče odjeknil v naši skupnosti. Ta razkol je hočeš nočeš ošibil levičarski del manšine. Mislite, da bosta stranki lahko našli skupen jezik vsaj kar zadeva manjšinsko vprašanje?

Po razpustu KPI, kar smo zaman skušali preprečiti, sta nastali dve novi stranki, DSL in SKP. Ker obe predstavljata pomemben del naprednih Slovencev, bosta najbrž med seboj tekmovali. Tako bomo, na primer, imeli v Pokrajini enega Slovenca več in verjetno bo tako tudi na Občini. Skupen jezik je seveda potreben med vsemi, ki želijo prevetriti zatohlo in moreče vzdušje tega mesta. Mi smo za to, da po volitvah sedemo in se dogovorimo o nekaj točkah skupnega programa, začeniši z najnujnejšo: korenito spremembo obeh statutov, ki oba, pa čeprav ne povsem enako, ponižujeta slovensko prisotnost v Trstu. To je ključno vprašanje bodočega razvoja. Svet se je spremenil, le tržaški vodilni razred vztraja pri starih shemah "divide et impera". Zato nima smisla sklepati kompromisov z njim. Iz opozicije je treba voditi odločen boj in združiti vse demokratične sile tržaške civilne družbe, da se obrne stran tudi v vsakodnevni upravni praksi. Ni treba čakati na zaščitni zakon, marsikaj je mogoče storiti takoj: slovensko osebe v uradih, razpoložljivost prostorov za kulturno dejavnost, oblikovanje konzulte za slovenska vprašanja po goriškem zgledu, pravične podpore našim kulturnim ustanovam in organizacijam, razširitev in preureditev poslopij za slovenske šole in tako naprej.

Vprašanja zastavil S.T.

Upravni odbor bo predlagal tudi sklicanje izrednega občnega zbora za spremembo statuta Glasbena matica se pripravlja na občni zbor

Upravni odbor Glasbene matice je na svoji zadnji seji določil, da bo redni letni občni zbor naše glasbene ustanove 29. junija ob 20.30 v prostorih GM. Na dnevnem redu bodo poročila o delovanju ustanove in njene glasbene šole v zadnjem poslovnem letu, kakor tudi predlog za sklicanje izrednega občnega zbora, ki bi moral odobriti nov statut, ki je v pripravi. Obenem je upravni odbor imenoval ožjo skupino za pripravo kandidatne liste in za spremljanje priprav na redni občni zbor.

Ker je Glasbena matica članica Slovenske kulturno gospodarske zveze, ki bo imela 12. in 13. svoj občni zbor, je tudi imenoval svoje odposlance in kandidate za bodoči glavni

odbor krovne organizacije. Ob tem pa je bil govor tudi o GM kot ustanovi skupnega narodnostnega interesa in v tem smislu vzporednega včlanjenja GM tudi v Svet slovenskih organizacij. Upravni odbor je na ustrezen predlog soglasno sklenil, da bo o tem obvestil obe osrednji narodnostni organizaciji v duhu, ki je prišel do izraza že na lanskem občnem zboru.

Upravni odbor se je nadalje seznanil s pripravami šole GM na zaključne šolske akademije. Pomočnik odsotnega ravnatelja, prof. Bogdan Kralj, ki je o tem poročal, je povedal, da je predvidenih pet zaključnih akademij, ki se bodo zvrstile kot običajno v luteransko-evangelikiški cerkvi na Trgu Panfili v dneh

3., 5., 9., 11. in 12. junija. Prve tri bodo mešanega značaja, četrta bo namenjena komornim skupinam, peta pa harmonikarskemu ansamblu GM »Synthesys 4« in harmoniki, s čimer želi dati GM priznanje tudi imenitnemu ansamblu za njegov prodoren mednarodni uspeh v Innsbrucku v Avstriji.

V uvodnem delu se je za upravni odbor GM nadaljeval nedokončano razpravo s prejšnje seje (20. t.m.) v zvezi z reševanjem notranjih vprašanj splošnega in sindikalnega značaja in sprejel nekaj sklepov v težnji in želji, da bi se v okviru sedanjih finančnih proračunskih možnosti približal finančnim in normativnim sindikalnim zahtevam učiteljskega zbora. (jk)

Prvi zvočni semafor pomembna pridobitev za slepce v Trstu

Pri križišču med ulicama Carducci in Battisti bodo v kratkem namestili prvi zvočni semafor v našem mestu, kar bo posebno dobrodošlo za slepce. Gre za semafor švedske izdelave, ki spreminja moč svojih zvočnih signalov glede na ropot avtomobilskega prometa.

Zvočni semafor bodo postavili na pobudo tržaškega Rotary kluba, sicer pa gre za zadevo, za katero so se dolgo zavzemali tržaški slepci. »To bitko vodimo od leta 1986,« je v izjavi za tisk povedala predsednica tržaške sekcije Italijanskega združenja slepcev Ada Maria De Crignis. »Zavzemamo se tudi za druge podobne stvari, kot so avtobusi in drugi javni prevozi opremljeni z zvočnim sintetizatorjem, ki na postajah zvočno javijo svoje številke, za rampe med pločnikom in cestiščem na prehodih za pešce itd. Gre za majhne stvari, ki bi lahko bistveno izboljšale razmere za tiste, ki so izgubili dar vida,« je pristavila. Omenimo naj, da tržaška sekcija Italijanskega združenja slepcev združuje 600 članov.

SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI ZA VZHODNI KRAS
prireja

**PREDVOLILNO SREČANJE
S SVOJIMI KANDIDATI ZA KRAJEVNI SOSVET**
v Finžgarjevem domu na Opčinah danes, 28. t. m., ob 20.30

SLOVENSKA SKUPNOST KOMISIJA ZA ŠOLSTVO, KULTURO IN ŠPORT
prireja javni posvet na temo

ŠPORT IN NARODNOST

Pri okrogli mizi sodelujejo **Franko Drasič, Jurij Kuferšin, Ivan Peterlin, Emidij Susič in Mario Šušteršič**
Srečanje bo na stadionu 1. maj v Trstu jutri, 29. t. m., ob 20.30
Vljudno vabljeni!

V soboto, 30. t. m., ob 11.30 bo
v prostorih PD BARKOVLJE predstavitev

**SLOVENSКИH KANDIDATOV
DEMOKRATIČNE ZVEZE TRST ZA EVROPO**

Prisoten bo: **senator DARKO BRATINA**
Vljudno vabljeni

Slovenski neodvisni kandidat, št. 10, na listi PSI
za tržaške občinske volitve

EDI BUKAVEC
bo danes, 28. t. m., ob 16. uri
na Kolonkovcu v prostorih gostilne Škabar

spregovoril na temo:
USTAVITI GRADNJO NA KMETIJSKIH POVRŠINAH
Prisotna bosta arh. Dario Jagodic in Bogo Samsa

Danes, 28. t. m., ob 20.30 pa bo v Križu v Kulturnem domu A. Sirk
spregovoril na temo:
OBČINSKA UPRAVA IN POSEGI NA TERITORIJ
Prisotni bodo **Michele Turito** - predsednik rajonskega sveta za Vzhodni Kras, **Renato Busetti** - predsednik rajonskega sveta za Zahodni Kras in **Bogo Samsa**
Srečanja prireja slovenska komisija PSI

SKLAD
MITJA ČUK

vabi
danes,
28. t. m.,
ob 18. uri

na predstavitev večnamenskega
kulturnega središča

RAKITNA
ki bo v sejni dvorani
Hranilnice in posojilnice na Opčinah
Upravitelji so pripravili izredno
zanimiv program, ki je primeren za
najrazličnejše pobude.
Prisrčno vabljeni

Če si za dobro družbo in veselo
razpoloženje pridi jutri, 29. t. m.,
ob 21. uri v

POMORSKI KLUB SIRENA
Kantavtor Izlok Mlakar
bo poskrbel za svojevrstn užitek
ob starih in novih
»štorijah in baldorijah«
Poskrbljeno za prigrizek
Pohiti z rezervacijo na
tel. 422696 v popoldanskih urah

Podpisali ustanovni listini naslednic »italjuga« Nova organizma za stike s Slovenijo in Hrvaško

Gospodarske odnose Italije s Slovenijo oziroma s Hrvaško bosta odslej usmerjala dva nova organizma Italijansko-slovenska oziroma Italijansko-hrvaška gospodarska zbornica. Po 35 letih je namreč uradno prenehala delovati Italijansko-jugoslovenska gospodarska zbornica - na kratko so jo označili kar »italjug« - njeno »de-diščino« (v ta okvir sodijo tako izkušnje kot tudi strukture) pa prevzemata nova organizma, ki se bosta specifično posvečala pospeševanju gospodarskih odnosov Italije s Slovenijo oziroma Hrvaško. Uradno so ustanovni akt dveh novih zbornic podpisali v torek, gostitelj pomembnega dogodka pa je bil predsednik tržaške Trgovinske zbornice Tombesi. Tako Italijansko-slovenska kot Italijansko-hrvaška gospodarska zbornica bosta včlanjeni v združenje ACCOA, v okviru katerega bodo zbrane vse zbornice, katerih delovanje bo usmerjeno »preko Jadrana«.

Torkov podpis je bil z uradno-pravnega vidika velikega pomena, vendar pa je bil samo uradni pečat odločitev, ki so se porodile že prej. Razumljivo je namreč, da se je razprava o obstoju in nadaljnjem delovanju Italijansko-jugoslovenske gospodarske zbornice začela takoj, ko je bilo jasno, da jugoslovanske federativne republike dejansko ni več. Spoznanju so skoraj takoj sledila dejanja, vendar pa je bil birokratsko-pravni postopek precej dolg in je zato do uradne ustanovitve prišlo šele ta teden. Uvod v ustanovitev novih zbornic sta bili dve zasedanji vsedržavnega odbora v Milanu, v glavnem mestu Lombardije pa se je 20. maja odigralo tudi zadnje dejanje delovanja »italjuga«, s tem da so se člani zbrali na rednem in izrednem občnem zboru.

Sedež obeh mešanih gospodarskih zbornic bo pri Trgovinski zbornici v Milanu, s čimer so želeli naglasiti vsedržavno - kar zadeva Italijo - valenco novih organizmov, ki bosta lahko računala na pomembne člane kot so FIAT, Finmeccanica in Ansaldo. Vendar pa je največ članov novih zbornic na Tržaškem in Goriškem, kot so tudi poudarili ob podpisu ustanovnih listin. Pri tržaški Trgovinski zbornici pa bosta imeli sedež periferni delegaciji, v katerih bodo zastopani krajevni člani. Med temi je še zlasti veliko predstavnikov uvozno-izvoznih podjetij, vendar pa je tudi precej bančnih zavodov, zavarovalnic in srednjih in malih servisnih in industrijskih obratov.

Slovesnosti na sedežu Trgovinske zbornice so se poleg predsednika Tombesija udeležili tudi predstavniki krajevnih delegacij oziroma krajevni zastopniki v vsedržavnem svetu.

Včeraj pa je predsednik Tombesi sprejel Jožeta Sušmelja, ki vodi novoustanovljeni generalni konzulat Slovenije v Trstu. Na srečanju sta obe strani potrdili veljavnost in pomen tesnih odnosov in obojestranskih interesov, ki povezujejeta Trst s sosednjo samostojno republiko. Podčrtali pa so, da se stiki ne omejujejo na gospodarsko področje. S strani republike Slovenije, je poudaril Sušmelj, obstaja trdna pripravljenost, da se sodelovanje še razširi in poglobi. Tombesi pa je svojega gosta informiral o zadnjih stikih, ki jih je imel s predsednikom Gospodarske zbornice Slovenije Horvatom, naglasil pa je tudi pomen skupnih pobud, za katere se opredeljujejo pristanišča in Gospodarske zbornice pristanišč, ki sodijo v sklop Transadrie in Jadranske konference.

Na otvoritvi predstavitev videoposnetkov družbe Ponteco V Saležu so se opremili z moderno napravo za predvajanje videokaset

Tudi kulturna društva se morajo prilagoditi izzivom novega časa in se s pomočjo modernih tehnoloških pripomočkov opredeliti za nove kulturne izrazne prijeme. Kulturno društvo Rdeča zvezda iz Saleža je med prvimi zavestno in odločno izbralo video medij, da bi uresničilo učinkovitejšo komuniciranje z družbeno stvarnostjo in hkrati ob povečanem zanimanju obogatilo sporočilnost sodobnega kulturnega izražanja. Zahvaljujoč se hval vrednemu posluhu zgonske občinske uprave so društveno dvorano v Saležu opremili z napravami za predvajanje vseh zvrsti video posnetkov in v torek so s prvim zelo uspešnim prikazom uvedli nov način dojemanja širših kulturnih vrednot in zgodovinskih resnic.

Res številno občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo dvorano, je najprej v imenu Rdeče zvezde pozdravil Rado Milič, ki je ugotovil, da bo društvo sedaj sposobno obogatiti svojo kulturno ponudbo in bo lahko zadostilo potrebam vseh starostnih pasov članstva. Tako bodo s predvajanjem risank zadovoljili predšolske in šoloobvezne otroke, enkrat mesečno bodo organizirali filmski večer, vrteli pa bodo tudi video posnetke o vseh najvažnejših dogodkih in krajevnih prireditvah. Župan Miloš Budin je izrazil željo, da bi z novimi napra-

vami proizvedli video pričevanja o naši realnosti. Direktor družbe Ponteco Sergij Premru se je zaustavil pri tej novi medijski obliki komuniciranja, ki v takih video centrih dejansko odpira nova obzorja. Zgodovinar Pavel Strajn pa je v strnjjenih obrisih kot avtor scenarija obrazložil pomen in kulturno in zgodovinsko izpoved dokumentarca o drugem tržaškem procesu s pomenljivim naslovom »Jutri bo sonce in Kras bo čudovit« (te besede hrepenenja je v svojem zadnjem pismu pred usmrtnitvijo zapisal Pinco Tomažič), ki je v Saležu doživel svojo premiersko predstavitev širši

publiki. Ta dokumentarni film, ki bo na video kasetah mogoče nabaviti v knjigarnah, na osnovi zgodovinskih virov in pričevanja preživelih predstavlja gledalcu fašistično protislovensko gonjo in okoliščine, v katerih je posebno sodišče izreklo pet smrtnih kazni in naprtlo skoraj tisoč let ječe slovenskim rodoljubom. V produkciji družbe Ponteco je film režiral Samo Milavec, scenarij je napisal Pavel Strajn, producent je bil Sergio Ferrari, tehnično video realizacijo pa je izdelalo podjetje Videoest. Zavrteli so tudi pet zanimivih video zapisov, ki jih je pripravila Ivanka Hergold z zamejskimi kulturnimi delavci Vinkom Beličičem, Borisom Pahorjem, Jožetom Babičem, Stanislavom Renkom in Pavletom Merkujem.

Dolg in spontan aplavz občinstva je odražal navdušenje prisotnih, ki so očitno zelo cenili tako kvaliteto prikazanih posnetkov kot tudi novo tehnološko metodo sprejemanja kulturno-zgodovinskih impulzov.

B.S.

Na sliki (foto Križmančič) predstavitev video posnetkov v društveni dvorani v Saležu.

Pri Novi univerzi poimenujejo ulico po gen. Giorgieriju

Ena izmed tržaških ulic bo poimenovana po generalu Liciu Giorgieriju. Sklep v tem smislu je podpisal tržaški občinski komisar Sergio Ravalli, in sicer na osnovi predloga občinske komisije za toponomastiko. Gre za ulico v kompleksu Nove univerze, ki povezuje Ul. Valerio z Inštitutom za prirodoslovne vede.

Kot je znano, je general Giorgieri padel kot žrtev terorizma, sicer pa je med drugim tudi poučeval na tržaški univerzi. Komisarjev sklep o poimenovanju ulice po njem bo postal učinkovit, potem ko ga bo odobrilo notranje ministertvo.

Število obolelih žensk za rakom na dojkah še narašča, viša pa se tudi število ozdravelih

Število žensk, ki zbolijo za rakom na dojkah, stalno narašča, istočasno pa se je močilo prav takšnim rakastim tvorbam najuspešneje zoperstaviti zahvaljujoč se novim metodam zdravljenja: to sta bili med glavnimi iztočnicami mednarodnega simpozija o rehabilitaciji žensk, ki so bile operirane zaradi raka na prsih. Gre že za sedmo mednarodno konferenco združenj ZDA »Reach to Recovery« in »American Cancer Society«, ki se je tokrat prvič preselila v Italijo, Trst pa je bil izbran, ker je v našem mestu še posebej aktivno združenje prostovoljcev ANDOS, ki se v prvi vrsti posveča negi in pomoči žensk, ki so prestale operacijo dojke. Kot so poudarili na včerajšnjem, prvem dnevu simpozija, ki bo trajal do sobote, v Evropi za rakom na prsih zbolijo najmanj 300.000 žensk, od teh jih je v Italiji približno 20.000, med italijanskimi pokrajinami pa si nezavidljiv primat s približno 100 bolnicami delita Trst in Varese.

Ob zdravniški negi, ki jo potrebujejo bolnice, pa je izrednega pomena rehabilitacija operiranih žensk: pri

tem, je včeraj poudarila vsedržavna koordinatorka ANDOS Luisa Nemez, je vloga združenj prostovoljcev trenutno nenadomestljiva. Vprašanju vključevanja raznih združenj v programe rehabilitacije je bil namenjen tudi uvodni del tržaške konference, ki ga je vodil predsednik združenja »American Cancer Society« Walter Lawrence.

Na srečanju, ki se ga na tržaški pomorski postaji udeležuje okrog 420 žensk iz 23 držav, je predvidenih tudi več strokovnih simpozijev zdravnikov-onkologov. Tako bi se morala danes in jutri simpozija o novih prijemih pri zdravljenju rakastih tvorbo na dojki in pa o rizičnih vzrokih nastanka teh tvorbo. V soboto bi se moral srečanja udeležiti tudi onkolog Umberto Veronesi, ki bo predstavil program »Evropa-ženska«, gre za program, ki so ga izoblikovali v okviru ES, da bi preko preventivnih ukrepov in informiranja čimbolj omejili število rakastih obolenj pri ženskah.

Prikaz ustvarjalnosti dolinskih osnovnošolcev in nižješolcev

Med razne pobude dolinskega KD Valentin Vodnik se že več let uvršča tudi skrb za najmlajše v obliki animacije. Kljub stiski s prostori je društvo tudi letos ponudilo skupini otrok do 2. razreda osnovne šole niz srečanj v ustvarjalni delavnici, ki sta jo vodili Darja Samar in Darja Gruden. Po nekajmesečnem »delu« pa se bodo otroci jutri popoldan še predstavili občinstvu, prikaz njihove ustvarjalnosti pa bo ob 16.30 v prostorih bivšega dolinskega vrtca.

Prav tako jutri zvečer pa bodo na pobudo KD Valentin Vodnik predstavili svoje ustvarjalne sposobnosti tudi dijaki nižje srednje šole Simon

Gregorčič iz Doline. Ob 20. uri bo v prostorih Galerije Torkla na vrsti odprtje razstave risb, ki so jih dijaki dolinske šole izdelali na mladinskem ex tempore. Pri tem je sodelovalo 50 mladih ustvarjalcev, tema pobude pa je bila prav vas Dolina. Izdelke sta ocenila prof. Jasna Merku, ki poučuje na dolinski šoli, in Fabio Smotlak, domači likovni umetnik. Ob odprtju razstave bo tudi nagrajevanje najboljših izdelkov, za prijetno glasbeno medigro pa bodo poskrbeli člani mladinske pevске skupine Valentin Vodnik, ki jo vodi Ivo Tul. (dam)

Podjetje Nordal skupine Danieli odpre obrat v industrijski coni

Podjetje Nordal bo odprlo obrat v tržaški industrijski coni in nudilo zaposlitev približno 100 ljudem. Gre za podjetje, ki deluje na področju aluminija in spada v furlansko skupino Danieli iz Buttria.

Kot bomo v tiskovnem poročilu družbe FINEZIT, je v teh dneh prišlo do prvega bistvenega koraka v tem smislu. Podjetje Nordal je namreč plačalo prvo tranšo od skupnih 800 milijonov lir za odkup 60 tisoč metrov površin, na katerih naj bi zgradili obrat. Ob tem je tudi stekel postopek za izdelavo izvršilnih načrtov, ki jih bo seveda moralo odobriti vodstvo Ustanove za tržaško industrijsko cono (EZIT).

Včeraj v Drevoredu XX. septembra polne roke dela za gasilce

Odstranili 200-letno platano

V Drevoredu XX. septembra so včeraj tržaški gasilci odžagali skoraj dvestoletno platano, eno najstarejših dreves v mestu in med vsemi gotovo najbolj priljubljeno. Drevo je v začetku 19. stoletja posadil sam Domenico Rossetti in je bila starejšim Tržčanom znano prav z vzdevkom »Rossettijevo drevo«. Stalo je na vogalu Drevoreda z Ul. Rossetti, gasilci pa so bili po nalogu občinske službe za zelene površine prisiljeni odstraniti ga, ker se je začelo letos sušiti in je obstajala nevarnost, da bi se veje odlomile na cesto.

Gasilci so pod vodstvom načelnika Concasa najprej s pomočjo avtomobilskega žerjava odstranili zgornje vejeve (drevo je bilo visoko več kot 30 metrov); zatem še deblo. Z delom so začeli ob 8. zjutraj, dokončali pa so ga šele ob 17.30, kar tudi priča o veličastnosti platane.

Svetovalec zelenih napovedal odstop iz dolinskega sveta

Svetovalec zelenih v dolinskem občinskem svetu Ferruccio Giannini je včeraj napovedal odstop iz občinske skupščine. Svetovalec je to svojo potezo utemeljil z dejstvom, da uprava posluje brez vsakršnih odnosov z občinskim svetom, ki mora samo ratificirati že sprejete sklepe. V odprtem pismu Giannini napada zlasti župana Pečenika, kateremu med drugim »voščiči«, da ne bo izvoljen v pokrajinski svet.

† Naznanjamo žalostno vest, da je preminila naša draga

Joži Kocjan

Datum in uro pogreba bomo javili naknadno.

Mama in sorodniki

Opčine, 28. maja 1992

ZAHVALA

Ob smrti naše ljube mame

Milene Lavrenčič

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se v Trstu poklonili njenemu spominu in vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti v Mariboru.

Posebna zahvala g. Dušanu Jakominu za ganljiv obred, Jožetu Korenu za tople besede napisane v slovo, Arabeli De Paoli, ki jo je z ljubeznijo negovala dolgo let ter sosedom Merlakovim, ki so ji vedno v potrebi priskočili na pomoč.

Vsem prisrčna hvala

Devana in Milenka Lavrenčič

Škedenj, 28. maja 1992

Ob izgubi drage mame Antonije Kuret vd. Kuret Komar izreka občuteno sožalje sinu Fabiu in svojcem

KD Slavec

PLAČANO VOLILNO SPOROČILO

Protifašistični boj, izročilo Osvobodilne fronte slovenskega naroda in evropskega odporništva predstavljajo za našo skupnost temeljne vrednote, iz katerih izhajajo tudi danes prizadevanja ljudi za poštene in demokratične odnose v družbi.

Neodvisni kandidat za tržaški občinski svet Edi Bukavec vljudo vabi bive aktiviste, partizane, invalide in druge udeležence NOB na tovariško srečanje, na katerem bo govor o teh vprašanjih in konkretnih problemih bivših udeležencev NOB. Srečanje bo v ponedeljek, 1. junija, ob 17. uri v prostorih Odseka za zgodovino v Ul. Petronio 4.

Priznanje Dušanu Košuti na ljubljanskem Pohodu 92

Kot vsako leto, je bil tudi letos 9. maja, na dan zmage nad nacifašizmom, v Ljubljani tradicionalni pohod okrog Ljubljane, namenjen spominom, ko je bila Ljubljana povsem obkoljena od okupatorjevih sil. Pot spominov in tovarštva je bilo včasih ime tej iniciativi, letos pa je nosila ime »Pohod 92«. Povezana je bila z raznimi športnimi prireditvami in tekmovanji in z bogatim kulturnim programom, ki je potekal ves dan na Kongresnem trgu, kjer so nastopale folklorne in plesne skupine, zbori in godbe na pihala.

Pohoda, ki se ga vsako leto udeležujejo tudi predstavniki odpor-niških gibanj iz raznih krajev Evrope, se je v imenu pokrajinskega odbora VZPI-ANPI iz Trsta udeležil tudi tajnik Dušan Košuta, ki je za svoje nesebično delo pri zbiranju denarnih prispevkov tudi med podjetji v zamejstvu (prispevke je dalo okrog 30 podjetij) prejel izredno lep kip (**na sliki**), delo akademskega slikarja Boža Pengova.

Kip je res lepo priznanje, ne samo Dušanu Košuti, temveč vsem podjetjem in ustanovam, ki so s svojimi prispevki pomagala izvesti to akcijo miru, prijateljstva in utrjevanja spominov na čase, ko Ljubljana ni bila svobodna. (nl)

Najboljša vina v Lonjerju

V okviru živahnega konca tedna v Lonjerju, natrpanega z raznimi prireditvami, od uradne otvoritve gradbenih del za polivalentni center za Lonjer in Katinaro ter kolesarske dirke cikloamaterjev, se je odvijala tudi že tradicionalna razstava domačih vin. Res je bilo letos nekoliko manj razstavljalcev, vseeno pa je bila konkurenca velika z dvanajstimi vzorci belega ter enajstimi črnega vina. Za prve tri v vsaki kategoriji so predstavniki kulturnega in športnega društva pripravili pokale, ki jih je podelil tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec. Zmagovalci pa so: za bela vina 1. Silvano Močilnik, 2. Anton Kjuder, 3. Erminio Sudič; za črna vina 1. Zvonimir Lorenzi, 2. Erminio Sudič, 3. Mario Zoch.

R. Pečar

Razstava vin v Podlonjerju

V soboto in nedeljo bo v Podlonjerju 14. rajonska razstava vin, na kateri sodelujejo vinogradniki celotnega svetoivanskega rajona. V preteklih dneh je strokovna komisija že opravila prvo selekcijo predstavlj-nih vin in od skupnih 36 vzorcev izbrala 12 belih in 11 rdečih vin. Kasneje se je komisija ponovno sestala in izbrala najboljša vina, ki bodo nagrajena v okviru razstave in sicer v soboto ob 18.30.

V obeh dneh bodo organizatorji poskrbeli za dobro počutje gostov z dobro založenimi kioski in glasbo. V soboto bo za ples igral ansambel Neva, Mara in Cesare, v nedeljo pa godba Triestinissima.

koncerti

VERDI
Simfonični maj
Jutri, ob 20.30 (red A) bo na sporedu koncert pod vodstvom dirigenta Maxima Šostakoviča. Nastopila bo sopranistka SUMI JO. Na programu Glière in Šoštakovič.

Ponovitev v soboto ob 18. uri za red S.
V nedeljo, 31. t. m., ob 20.30 bo na sporedu izreden koncert pred zaprtjem gledališča Verdi zaradi popravil. Nastopil bo pianist KRYSTIAN ZIMERMAN. Na sporedu Brahms, Szymanowski in Chopin. Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča.

Gledališče MIELA
Jutri, ob 21. uri bo v gledališču Miela celovečerni koncert ameriške skupine FISH & ROSES. Ansambel sestavljajo Rick Brown (bobni), Sue Garner (bas) in Dave Sutter (klaviature).

V soboto, 30. t. m., ob 21. uri bo v gledališču Miela na sporedu ekkratna izvedba koncerta, ki ga je pripravil Moni Ovadia CABARET YIDDISH. Z glasbenikom se bodo predstavili še Maurizio Dehò (violina), Alfredo Lacosegliaz (bobni), Gian Pietro Marazza (harmonika), Cosimo Gallotta (kitara), Patrick Novara (oboa in klarinet), Mario Fragiacomio (tromba) in Riccardo Crotti (kontrabas). Predprodaja vstopnic od petka, 29. t. m. pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Evangelizansko-luteranska cerkev
Danes, ob 20.30 bo na sporedu nastop gojencev glasbene šole tržaškega tria. Nastopili bodo Claudio Voghera, Francesco Manara, Patrizia Tirindelli, Giacobbe Stevanato, Marina Toppan in Carlo Zambon. Vstop prost.

BBC Club
Danes, ob 21. uri bodo v lokalu BBC Club v Ul. Donata nastopili Franco Ghietti in ansambel Est Tornado.

kino

ARISTON - 14.00, 16.00 18.00, 20.00, 22.00
The field, r. Jim Sheridan, i. Richard Harris, John Hurt (film v angleščini).

EXCELSIOR - 18.15, 20.15, 22.15
Rotta verso l'ignoto, fant.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 20.00, 22.00
Urga, territorio d'amore, r. Nikita Michalkov.

NAZIONALE I - 16.30, 18.20, 20.10, 22.15
Il ladro di bambini, r. Gianni Amelio.

NAZIONALE II - 16.00, 19.00, 22.00
Con le migliori intenzioni, r. Ingmar Bergman.

NAZIONALE III - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15
Manto nero, r. Bruce Beresford.

NAZIONALE IV - 16.30, 18.20, 20.10, 22.15
Sette criminali e un bassotto, i. John Candy, James Belushi, Ornella Muti.

GRATTACIELO - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15
Lion heart - scommessa vincente, i. Van Dame, Harrison Page, Deborah Rennard.

MIGNON - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15
Pepi, Lucy, Boom e le altre ragazze del mucchio, r. Pedro Almodovar.

EDEN - 15.30, 22.10
Eva, massaia in calore, porn., □□

CAPITOL - 17.00, 18.40, 20.20, 22.00
Mediterraneo, r. Gabriele Salvatores, i. Diego Abatantuono, Giuseppe Caderna.

LUMIERE - 17.45, 20.00, 22.10
Analisi finale, i. Richard Gere, Kim Basinger.

ALCIONE - 17.45, 20.00, 22.10
Thelma e Louise, i. G. Davis, S. Sarandon.

RADIO - 15.30, 21.30
S.A.S.: stati di alterazione sessuale, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

šolske vesti

COŠ M. Samsa - Domjo/I. Trinko-Zamejski - Ricmanje, vrtca Domjo in Ricmanje v sodelovanju s KD F. Venturini od Domja vabijo na zaključno prireditev in 10-letnico poimenovanja šole po Mari Samsi v nedeljo, 31. maja, ob 18. uri na šolskem dvorišču pri Domju. V šolskih prostorih bo na ogled razstava ročnih del z urnikom: od 9. do 12. in od 16. do 20. ure. V primeru slabega vremena bo prireditev v šolski telovadnici pri Domju.

Osnovna šola Albert Sirk in otroški vrtec iz Križa vabita na ogled razstave ročnih del in risb v nedeljo, 31. t. m., od 9. do 13. in od 16. do 20. ure.

Otroški vrtec in osnovna šola v Borštu vabita na prireditev, ki bo jutri, 29. t. m., ob 15. uri v dvorani pri sestrah. V šolskih prostorih bo razstava ročnih del in risb v petek ob 16. do 18. ure, v soboto in ponedeljek ob 8. do 12.30.

Osnovna šola Stanko Gruden Šempolaj-Slivno vabi na ogled razstave ročnih in likovnih izdelkov, ki bo v prostorih šempoljske šole v nedeljo, 31. t. m., od 10. do 12. in od 17. do 20. ure.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1229,60	1190.—
Nemška marka	753,46	745.—
Francoski frank	224,41	221.—
Holandski florint ...	669,12	662.—
Belgijski frank	36,615	35,50
Funt sterling	2217,20	2195.—
Irski sterling	2015,80	1990.—
Danska krona	195,39	192.—
Grška dramma	6,327	5,50
Kanadski dolar	1021,40	965.—
Japonski jen	9,434	9.—

Kultura je temelj naše biti. Slovenski neodvisni kandidat št. 10 na listi PSI za občinske volitve

EDI BUKAVEC

vabi slovenske zamejske kulturne delavce, organizatorje in ustvarjalce na pogovor o aktualnih perečih vprašanjih

Pogovor, ki ga prireja slovenska komisija PSI, bo

jutri, 29. maja, ob 17.30
v gostilni Pri Dolencu na Devinščini

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 28. maja 1992
VNEBOHOD

Sonce vzide ob 5.21 in zatone ob 20.43
- Dolžina dneva 15.12 - Luna vzide ob 2.46 in zatone ob 16.51.

Jutri, PETEK, 29. maja 1992
MAKS

PLIMOVANJE DANES: ob 2.25 najnižja -41 cm, ob 8.37 najvišja 12 cm, ob 13.29 najnižja -15 cm, ob 19.49 najvišja 47 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,9 stopinje, zračni tlak 1013,6 mb ustaljen, veter 8 km na uro jugozahodnik, vlaga 44-odstotna, nebo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 16,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Denise Marzari, Gianluca Marinò, Sara Cavaletti, Lara Lubiana, Jan Zobec.

UMRLI SO: 77-letni Silvano Miraz, 72-letna Adelia Jamnik, 80-letni Ettore Sessi, 85-letni Giuseppe Prodan, 60-letni Silvio Cristiano, 56-letna Maria Raspet, 59-letna Nerina Babini, 90-letna Ernesta Mosetti, 71-letna Liliana Trevisan, 70-letna Licia Gerzeli.

SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 25., do nedelje, 31. maja 1992

Normalen urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Combi 17, Trg 25. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Ul. Flavija 89 (Zavljje).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Ul. Combi 17, Trg 25. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Ul. Mazzini 43, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.
Ul. Mazzini 43 (tel. 631785).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL
NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20. ure.

prispevki

Pavla Lutman daruje 20.000 lir za Zadružni center za socialno dejavnost.

V spomin na vse pokojne iz Križa, ki so umrle v taborišču, daruje Viktor Bogatec 50.000 lir za nov sedež Skupnosti družine Opčine.

V spomin na Darko Lipovec - Taha darujeta Sonja in Stanko Budin 100.000 lir za nov sedež Skupnosti družina Opčine.

V spomin na Biankinga očeta Emila Furlana darujejo članice ŽPZ Ivan Grbec in odbora KD I. Grbec 150.000 lir za Ludoteko Lupusinfabula. V isti namen daruje Nada 20.000 lir za Ludoteko Lupusinfabula.

Namesto cvetja na grob Maria Grudna daruje Neda Gruden (Šempolaj 10) 10.000 lir za SKD Vigred.

V spomin na Josipa Ferfolje darujejo svojci 100.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Josipa Ferfolje darujejo svojci 100.000 lir MPZ Vasilij Mirk Prosek-Kontovel.

V spomin na Josipa Ferfoljo daruje Karlo Pirjavec 25.000 lir za MPZ Vasilij Mirk Prosek-Kontovel.

V spomin na Ivana Sardoča daruje družina Guštin (Prosek) 50.000 lir za Pevski zbor Fatje izpod Grmade.

Namesto cvetja na grob gospe Milene Lavrenčič daruje Mira Ostanek 100.000 lir Dobrodelnemu društvu za begunce v Sloveniji.

Namesto cvetja na grob gospe Milene Lavrenčič daruje Nada Pertot 100.000 lir Dobrodelnemu društvu za begunce v Sloveniji.

razne prireditve

Ob priliki koncerta koračnic po vseh bo Godbeno društvo Nabrežina objavlo danes, 28. t. m., Prečnik.

V nedeljo, 31. t. m., ob prazniku 50- in 60-letnikov bosta nastopili v barkovljanskem društvu, Ul. Cerreto 12, TONKA IN VANCA. Začetek ob 12. uri. Vabljeni vsi.

Pro Loco in prijatelji rajona Sv. Ivana organizirajo 1. MEDNARODNO SREČANJE GODB junija 1992. Prijave in vpisovanje na tel. št. (040) 368977 vsak dan, razen sobot in nedelj, od 17.30 do 18.30.

SKD Grad ob Banov in vaška skupnost od Ferlugov vabita na koncert harmonikarskega oddelka Glasbene matice s Proseka-Kontovela, ki ga vodi prof. Loredana Coccani. Nastop bo jutri, 29. t. m., ob 20.30 pri Ferlugih.

Dekliški zbor Devin vabi na jubilejni koncert ob 20-letnici delovanja, ki bo v nedeljo, 31. t. m., ob 18. uri v stari štiivanski cerkvi Sv. Janeza Krstnika.

Slovenski kulturni klub - Ul. Donizetti 3 - vabi v soboto, 30. t. m., ob 18.30 na literarni večer. Časnikar in kritik Jurij Paljk bo predstavil knjižne novosti letošnjega leta v zamejstvu. Vabljeni vsi, posebno maturanti.

Koncert Ekumenskega zbora bo jutri, 29. t. m., ob 20.30 v cerkvi na Katinari. Na sporedu bodo cerkvene pesmi vzhodnega obreda v staroslovanskem cerkvenem jeziku, ruskih skladateljev, Make-donca Mokranjca in Tržačana Sinica. Povezoval bo J. Gerdol, razlago liturgij sv. Janeza Zlatousto bo podal dr. Angel Kosmač.

Združenje partizanov - ANPI Prosek-Kontovel vabi na komemoracijo ob 48-letnici obežanja 10 talcev, ki bo v nedeljo, 31. t. m., ob 11.30 pri spomeniku na travniku ob železniški postaji. Sodelovalale bodo domače kulturne ustanove in godba Prosek. Govorila bosta člana izvršnega pokrajinskega odbora VZPI-ANPI.

Skupnost vrtnarjev in vinogradnikov Union vabi na 14. rajonsko razstavo vin, ki bo v Ljudskem domu v Podlonjerju v soboto, 30., in nedeljo, 31. t. m. Delovali bodo dobro založeni kioski z domačim vinom in okusnimi jedmi. Oba večera glasba za ples.

mali oglasi

OSMICO je odprl v Nabrežini Ušaj. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Alfredo Brajnik, Domjo 172. Toči rosatello, črno in belo DOC. Tel. 281244.

OSMICO je odprl Giuseppe Kukanja, Devinščina 1.

OSEMTEDENSKO samičko nemškega ovčarja oddajamo, edinka gnezda. Možen ogled staršev, ob res lepa in z rodovnikom. Tel. 44710 v večernih urah.

NA PRODAJ so mladiči cocker spaniel, črne barve, z rodovnikom. Za informacije tel. na št. (040) 567631 po 19. uri.

PRODAM stanovanje 115 kv. m na Opčinah. Tel. na št. 212736 od 16. do 18. ure.

APRILIA ETX 125, prevoženih 11.600 km, v dobrem stanju, prodam. Tel. (0481) 882024.

PRODAM iz družinskih razlogov trgovino z zelenjavo v okolici Trsta. Tel. na št. 828988 od 8. do 13. ure.

PROFESIONIST z ženo išče v najem majhno stanovanje ali hišo z uporabo vrta za poletne mesece v bližini Dutovelj ali Sežane do Lipice, po zmerni ceni. Ponudbe sprejema telefonska tajnica na št. (040) 212119.

PRODAM renault clio 14, letnik oktober 90. Tel. 214444 - Livio, v uradnih urah.

V NAJEM dajem prostore velike 130 kv. m v središču Opčin. Telefonirati ob urah obehod na št. 211385.

PRODAM ford escort sive barve, letnik 85, v odličnem stanju, po ugodni ceni. Tel. na št. 723010.

PRODAM citroen AX10, julij 90, prevoženih 22.000 km. Tel. na št. (040) 213772.

PRODAM fiat 126, opravljen tehnični pregled marca 91, predelan motor, v dobrem stanju, 2.500.000 lir. Tel. 812309 v jutranjih urah.

20-LETNO dekle z dokončano trgovsko šolo in izpopolnjevalnim tečajem išče zaposlitev. Tel. na št. 830265.

MLAD PAR išče v najem majhno hišo ali stanovanje na Krasu. Tel. na št. 229234.

PRODAM po ugodni ceni prikolico (ru-lotko) knaus. Tel. (040) 882026.

RIBOGOJNICA GLINŠČICA iz BOLJUNCA obvešča cenjene odjemalce, da prodaja odlične salmonirane postevi. Urnik prodaje: vsak petek in soboto od 8.30 do 12.30. Tel. 228297.

PEKARNA ČOK na Opčinah išče vajenca. Tel. na št. 213645.

KUPIM staro intarzirano kraško skrinjo. Tel. na št. 211815.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA v Trstu išče knjigi V. Bartola Lopez in Obiski pri slovenskih znanstvenikih, zbornik Dr. Klement Jug - veliki slovenski alpinist in knjigo I. Krefta Spomini ljudskega agitatorja. Kdor jih želi odstopiti knjižnici, naj telefonira od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure na št. 635629.

Uspeh nabiralne akcije KD Vigred za begunce iz BiH

Šempolajski odborniki kulturnega društva Vigred so nad vse zadovoljni z uspehom nabiralne akcije za pomoč bosan-skim beguncem. Akciji, ki je potekala prejšnji teden, se je odzvalo veliko prebivalcev iz okoliških vasi. Ves zbran material, obleke, hrana in denar je bil v ponedeljek izročen odgovornim za sežanskih Rdeči križ, in sicer v vojašnici na Kozini, kjer dan za dnem pričakujejo prihod beguncev. Odbor društva Vigred se toplo zahvaljuje županu občine Devin-Nabrežina Caldiju za pomoč in posojilo tovarnjaka in občinskemu uslužbencu Jordanu Legiši za prevoz, zahvala pa gre tudi vsem, ki so na kakršenkoli način prispevali k uspehu nabiralne akcije.

F. Š.

razstave

SKD Tabor - Prosvetni dom Opčine
V prostorih Prosvetnega doma bo še danes na ogled razstava risb in besedil otrok iz vojnih področij bivše Jugoslavije. Urnik: od 16. do 20. ure, za šole po dogovoru.

Sklad M. Čuk prireja še danes in jutri razstavo FURLANSKIH NAIVCEV v prostorih Hranilnice in posojilnice na Opčinah. Urnik: od 17. do 19. ure.

Na Gradu sv. Justa - Bastione fiorito je na ogled XXX. Deželna krajinska razstava.

V Galeriji Juliet v Ul. Madonna del Mare 6 je na ogled razstava MARCA MOSCHINIJA.

V galeriji Cartesius je na ogled razstava ELENE TALLERI z naslovom »Baci e Abbracci«.

Milje - V Beneški hiši, Calle Oberdan 5, je do 30. t. m. odprta razstava FRANCESCA GARBELLIIJA.

V galeriji Le Caverna v Ul. S. Francesco 51/A je do 27. junija na ogled razstava GUIDA ANTONIJA.

V galeriji "Antiche mura" - Tržič, Ul. Rosselli 20 - bo jutri, ob 19.30 otvoritev razstave Bogomile Doljak PESEM OLJKE, RUJA in GLADEŽA. Predstavitev Carlo Milič. Razstava bo na ogled do 4. junija vsak dan od 16. do 20. ure ter ob nedeljah od 10. do 13. in od 16. do 20. ure.

gledališča

ROSSETTI
Danes, ob 21. uri bosta v gledališču Rossetti nastopila Liliana Così in Marinel Stefanescu z baletom "Risveglio dell'umanità". Večer je organiziralo Italijansko združenje žensk operiranih na dojkah - ANDOS.

Jutri, ob 21. uri bo enkratna predstava izven abonmaja Giorgia Albertazzija LE MEMORIE DI ADRIANO. Prodaja vstopnic za abonente pri osrednji blagajni pasaže Protti in pri blagajni gledališča.

razna obvestila

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. Solidarnostna akcija za pomoč begunskim otrokom iz BiH. Še danes, 28. maja, bomo od 16. do 20. ure sprejemali najnujnejše otroške potrebščine: vse za dojenčke, igrače, pribor, kozarčke, lončice iz plastike, spodnje perilo in obutev, toaletne potrebščine za osebno nego, denarne prispevke. Društvo bo zbrani material osebno izročilo raznim zbirnim centrom po dogovoru z Rdečim križem iz Sežane.

Sindikata upokojencev SPI-CGIL občine Dolina obvešča člane CGIL, da imajo možnost za prijavo dohodkov in izpolnitev obrazcev 740 v prostorih KD V. Vodnik v Dolini ob sredah in petkih od 16. do 18. ure, v Borštu v srenjski hiši ob četrtkih od 16. do 18. ure.

Tudi letos poletni tečaj za slikarje

Mednarodna poletna akademija za likovno umetnost, ali, kakor ji pravijo »Šola videnja«, je razpisala tudi za letošnje poletje slikarski tečaj. Šola, ki deluje v Trstu od leta 1989, a se je dejansko rodila po zamisli znamenitega Oskarja Kokoschke že leta 1963 v Salzburgu, ima svoj didaktični sedež v »Vili ob morju« (nekadaj Vili Lucchese) v Devinu.

Tečaj, ki je mednarodnega značaja, se bo začel 2. julija in bo trajal ves mesec, od ponedeljka do četrтка. Udeležijo se ga lahko seveda vsi tisti (mladi ali starejši), ki želijo poglobiti likovno znanje in izboljšati slikarsko tehniko.

Po treh letih prevlade takojmenovane ameriške likovno didaktične smeri z ameriškimi predavatelji, bo letos privilegirana »srednjeevropska — mediteranska« smer, ki bo omogočila tečajnikom, da se bodo približala zgodovinskim koreninam, ki so tipične za države Alpe—Jadrana. V tem smislu bodo nekako prišli na svoj račun mojstri—učitelji iz naše dežele. Po spomladanskem tečaju, ki sta ga vodila Giorgio Cisco in Giancarlo Magri, bo juljski seminar vodil znani goriški mojster prof. Cesare Mocchiutti. Ob njem bo predaval o figuri Paolo Cervi.

Vsi zainteresirani se za dodatne informacije ter za vpis na tečaj lahko obrnejo na sedež Mednarodne likovne akademije v Trstu, Ul. Romagna 35 (tel. 362043 ali pa 0481 — 43503).

Kaj, če pustimo otroka samega doma...

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

V mojih časih, res ni bilo toliko prometa, pa tudi posebnih mestnih redarjev ne, smo vsaj na vasi otroci odhajali sami v šolo in iz šole. Morda zato, ker naše mame niso imele toliko prostega časa, da bi lahko pol ure ali več čakale pred šolskimi vrati na prihod svojih nadbudnežev iz šole, pa tudi ni bilo še v navadi in prav gotovo ni bilo časa za to, da bi takoj zjutraj oddale svoje hčere in sinove pri šolskih vratih in si nato lagodno privoščile kavo in klepet.

Pogrešam tiste samosotjne solarčke, ki so na svojo roko morda celo nekaj uspičili, navajeni pa so bili popoldne doma tudi pomagati, prinesiti potreben sladkor, kavo ali »pašto« iz trgovine, morda pomiti posodo ali jo pobrisati. Domnevam, iz tistega, kar vidim, in kar lahko presodim, da je take pomoči pri družinskih opravkih vse manj. Naši otroci so čedalje pogostejše vse premajhni. Ob pogledu nanje se nam utrnejo misli: bo že moral še preveč delati, saj je že tako in tako prezaposlen, preobremenjen in potreben vse česa drugega kot pa družinskih opravil. Doma, ne znamo več biti skupaj, ker ne vemo, kaj bi počeli, razen če se usedemo pred televizor. Družinske dejavnosti si velikokrat zamišljamo le v obliki izleta, morda kosila v gostilni (za gospodinjo, ki ima dosti kuhanja) in podobno.

Saj, ne da bi to ne bilo prav v mejah zdrave pameti. Prav ni takrat, ko postane edini cilj našega hotenja in življenja. Ko nas zunaj teh izletov in kosil, pa televizije, videov in podobnega, nič več ne zanima. Morda zato ne, ker postane branje katerekoli knjige, ki ni Grand Hotel, za nas pretežko, ker razmišljanja raje odpravimo na kratko, češ tega ne razumem, razen če ne gre za žegekljivo novico iz zakonskega življenja znanec. Ker uživamo le to, kar se nam ponuja na najlažji način iz dneva v dan, ne da bi poglobili katerokoli misel o sebi, o svojih otrokih, o svoji družini, o svoji eksistenci...

Prav gotovo smo ljudje med seboj različni in zato domnevam, da so na svetu tako ljudje, ki za tako razmišljanje nimajo časa, kar so preveč zaposleni, pa tudi drugi, ki raje označijo samega sebe za človeka, ki stvari ne more dojeti, za preprostega če že ne neumnega človeka, kakor da bi razmišljali o staveh, ki bi mu znale skisati

varljivo ugodje nezavednosti, ki si ga je ustvaril z dnevnim oddaljevanjem od problemov.

Kakor če bi problemov, ki jih sam noče videti in o katerih noče govoriti, tudi ne bilo.

Če se torej povrnem k izhodišču današnjega razmišljanja, je mogoče eden od vzrokov, zaradi katerih hočemo otroke na vsak način spremljati na poti v šolo in iz nje morda tudi naše nezaupanje. Podobno si včasih delamo težave, včasih nepotrebne, kdo bo z našim otrokom, ko moramo za nekaj ur po opravkih. Nekoč je mama lažje rekla: »Anica, jaz moram vem, ti boš ostala doma. Glej da boš pridna, ko me ne bo, napiši nalogo in ne odpiraj vrat nepoznanim ljudem!« Danes si mnogi starši tega ne upajo storiti. In vendar je čedalje več mam, ki bi si želele včasih v kino, brez večno navzočih materinskih obvez, ki jih stalna navzočnost otrok zahteva od njih. Pa tudi bi si morda enkrat želele brez »repka« k frizerju. Največkrat pa se ne morejo odločiti za to, če niso pej organizirale varstvo stare mame ali morda mlade »baby-sitter«, ki ponuja svoje usluge v lokalnem časopisu.

Postavlja se vprašanje, ali ne bi bilo predvsem za otroka koristno, če bo včasih ostal doma sam? Pa tudi vprašanje, kdaj in pri kateri starosti je primerno, da otrok ostane sam doma?

Mnenje izvedencev je, da se pri vsakem otroku razvije sposobnost, da lahko ostane brez večjih težav za nekaj ur sam doma. Najkasneje je otrok tega sposoben, ko postane gođen za šolo, če le nismo starši s svojim pretiranim pokroviteljstvom zavrli normalnega procesa razvoja. Seveda morajo biti starši sposobni presoditi, koliko je njihov otrok zrel in če se morda še čuti negotovega. Ta občutek ni pri vseh enak in zato ne moremo zahtevati od svojega otroka samostojnosti samo zato, ker je njegov sovrstnik, prijateljčin sin, že samostojen. Veliko lahko pomagamo svojemu otroku, če mu znamo pri razvijanju samostojnosti pravilno priskočiti na pomoč. Že kot dojenček in majhen otrok mora spoznati, da je v njegovi bližini neko ljubeče bitje, ki skrbi zanj, četudi to ni vedno mama in četudi ni vedno v dosegu roke. Na osnovi tega spoznanja, bo gradil nova spoznanja, recimo o tem, da ga igra lahko zabava, tudi če je sam. Zelo pomembno pa

je tudi, da ne jemlje svoj »biti sam« kot kazen. Zato se raje vzdržimo groženj tipa »Če ne boš priden, boš moral v svojo sobo!«

V treh nasvetih, ki smo jih prvkar navedli gre pravzaprav za neko pozitivno naravnost, ki jo otrok potrebuje še pred pravo vzgojo k smostojnosti. Pridobi pa si jo ob skrbnih starših, ki se ne odpovedujejo svoji vlogi zaradi lastne prelagodnosti.

Na ta način bo otrok sprejemal dejstvo, da bo najprej za nekaj minut, nato za pol ure in kasneje za nekaj ur sam doma, kot dogodek, na katerega mraš biti ponosen. »Glej kako sem že velik, sam znam biti doma!« Seveda ne gre, da bi starši otroka silili. Moramo mu na pravi način pomagati in mu seveda pustiti dovolj časa za dozorevanje.

Začetki so lahko skromni. Poslužimo se otroških prenosnih oddajnikov (prav titih, ki tako neznanosko skrebečejo in šumijo, da slišiš pravilno le vsako tretjo besedo) in se v obliki igre oddaljimo od doma ter pustimo doma otroka samega. Čakal bo, ali bomo vzpostavili z njim radijsko »linijo« (da bo šibka in nejasna, ni važno).

Kasneje lahko pustimo otroku napisano telefonsko številko, denimo frizerke, ali kraja, kamor smo pač namenjeni, samo za primer, da bi bilo zelo nujno. Po možnosti se ne jezimo, če bo takih »nujnih« klicev v začetku preveč. Kar je otroku nujno, morda nam ni nujno, pa tudi kar je nam nujno morda otroku ni nujno. S tem se lahko sprijaznimo le, če svojega otroka dobro poznamo.

Seveda se otrok ne bo navadil telefonirati na naš: en dva, tri. Dovolimo mu najprej, da lahko telefonira od časa do časa babici, ali teti ali kakemu pijateljčku. Tako se bo mimogrede naučil uporabljati telefon in vrteti ali pritiskati na številčnico. Lahko pa tudi njemu prepustimo nalogo, da beleži številke, ki jih starši potrebujemo, in nato izbira namesto nas številke na številčnici.

Zato, da bodo otroci sposobni ostajati po nekaj časa sami doma, je treba veliko priprave in predpriprave. V prostoru, ki nam je odmerjen, smo danes prikazali le nekaj aspektov tega problema. Nekaj več o tem, koliko časa lahko otrok ostane sam doma, in o spremljevalnih varnostnih ukrepih, morda prihodnjič.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
6.55 Aktualno: Unomattina
10.00 Jutranji dnevnik
10.05 Gospodarstvo
10.15 Risanke: Hallo Kitty
10.30 Dok.: Viaggiare...
11.00 Kratke vesti iz Milana
11.05 Nan.: Poliziotti in città, 12.00 Proibito ballare
12.30 Dnevnik
12.35 Nanizanka: La signora in giallo (i. A. Lansbury)
13.30 Dnevnik in Tri minute
14.00 Nan.: Black Beauty
14.30 Otroška oddaja
15.00 Aktualno: Primmissima, 15.30 Cronache italiane
16.00 Mladinski variete: La banda dello Zecchino
17.40 Odprti prostor
18.00 Dnevnik 1
18.10 Variete: Hočeš zmagati?
18.20 Nanizanka: Blue jeans
18.50 Dok. odd.: Kvarkov svet
19.40 Aktualno: Il naso di Cleopatra
19.50 Vreme in dnevnik
20.40 Variete: Luna di miele (vodijo Gabriella Carlucci, Gigi in Andrea)
22.45 Nočni dnevnik
23.00 Košarka: Italija-Hrvatska-Španija-Grcija
24.00 Dnevnik in vreme
0.30 Rubrika opolnoči

RAI 2
7.00 Nanizanke in risanke
8.45 Dok.: Campus
9.40 Film: L'ultima violenza (dram., It. 1957)
11.20 Segreti per voi
11.30 Kratke vesti
11.35 Nan.: Lassie, 12.10 L'arca del dottor Bayer
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.20 Gospodarstvo in rubrika Nonsoloner, nato vremenska napoved
13.50 Nad.: Quando si ama, 14.45 Santa Barbara
15.35 Kolesarstvo: 75. dirka po Italiji, 5. etapa
17.00 Aktualno: Bellitalia
17.25 Kratke vesti
17.30 Metropolitano Police
18.20 Športne vesti
18.30 Šport: Girodivagando
18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York
19.45 Dnevnik in šport
20.15 Aktualno: Ora
20.25 Nogomet: Italija-Švedska Under 21
22.20 Boks: Medina-Cappai (SP IBF v peresji kat.)
23.20 TG Pegaz in dnevnik
24.00 Vreme in horoskop
0.05 Dok.: Fernand Braudel
0.10 Film: Tiara Tahiti
1.45 Nočni spored

RAI 3
10.30 Šport: windsurf, 11.00 hokej na kotalkah, 11.30 tenis Open Francije, vmes (12.00) kratke vesti
12.55 Avtomobilizem F1: VN Montecarla
14.00 Deželne vesti
14.30 Popoldanski dnevnik
14.45 Dokumenti: DSE - Šola se posodablja
15.15 Šport: tenis Open Francije, rubriki o nogometu in atletiki
18.30 Pregled tujega tiska in televizijskih oddaj
18.45 Rubrika Derby in vremenska napoved
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Risanke: BlobCartoon
19.55 Varieteja: Blob cinico TV, 20.05 Blob
20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato
20.30 Aktualno: Samarcanda (vodi Michele Santoro)
23.30 Kratke vesti
23.40 Aktualno: On-off (vodi Antonio Leone)
24.00 Posebnosti TG3
0.30 Dnevnik in vreme
0.55 Filmske novosti
1.05 Variete: Fuori orario
1.25 Nočni spored

TV Slovenija 1
10.00 Video strani
10.10 Spored za otroke: Pedenjžep, 10.40 Stare japonske pravljice - Ribarjenje z repom
10.55 Šolska TV: Boj za obstanek, 11.20 Angliščina, 11.40 Kemija - Kaloidni sistemi
12.00 Poročila
14.35 Napovednik
14.40 Športna sreda (pon.)
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.10 Spored za otroke in mlade: Ebu drame za otroke - Voziček za vodo, 17.35 Živ Žav
18.30 Svetovalno, izobraževalna oddaja: Že veste
19.10 Risanke in Napovednik
19.30 Dnevnik, vreme in šport
20.00 Žarišče
20.30 Glas. odd.: Bobenček
21.35 Tednik
22.25 Dnevnik, vreme, šport
22.50 Poslovna borza
23.00 Mali kocert: Zamorček (C. Debussy)
23.05 Napovednik
23.10 Sova, vmes nan. Dragi John ter nadaljevanki Hobotnica 4 in Singen
1.30 Video strani

TV Koper
12.50 Prodaja po TV
13.00 Nad.: Rayanovi
13.20 Nanizanka: Agencija Rockford
14.10 Film: Dekle, ki je preveč vedelo (krim., 1968)
16.00 TV Novice
16.10 Otroški program
16.30 Aktualno: Kramljanja, 17.00 Sever Vzhod
17.50 Prodaja po TV
18.00 Slovenska kronika
18.10 Studio 2
19.00 Dnevnik - Vsedanes
19.25 Nad.: Rayanovi, nan.
20.35 Aktualno: Meridiani
21.15 Glasbena oddaja v živo: Juke box, vmes (22.00) TV dnevnik Vsedanes
23.20 Nanizanka
TV Slovenija 2
15.50 Sova (pon.)
18.00 Regionalni programi in Slovenska kronika
19.00 Videolestvica
19.30 TV dnevnik Koper
20.05 Nan.: Simpsonovi
20.30 Zelena ura
21.30 Umetniški večer: Povečava - Cannes in film Bežno srečanje
0.20 Video strani

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.00 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Dopisnice z najbližnjega vzhoda; 8.40 Znani ansambli; 9.00 Evergreeni; 9.30 Beležka; 9.35 Dvajset minut z...; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert; 11.30 Roman: Mesto v zalivu; 11.45 Melodije; 12.00 Moji prijatelji za boljši svet; 12.20 Lahka glasba; 12.40 Primorska poje; 12.50 Orkestri; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvignjena zavesa; 15.00 Evergreeni; 15.30 Spoznajmo Slovenijo; 15.50 Orkestri; 16.00 Mi in glasba: Ljubljanski madrigalisti; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Četrtekova srečanja; 17.50 Mladi val; 19.20 Zaključek sporedov.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Radio plus; 9.35 Turistični napotki; 11.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 13.45 Iz tujega tiska; 14.05 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila; 17.05 Studio ob 17.00; 18.30 Varnostna kultura; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 23.30 Podoknica; 23.05 Nokturno.

RADIO KOPOR (slovenski program)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Glasba in koledar; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Modri val - Na rešet: 11.00 Hladno-Toplo-Vroče; 12.00 Souvenir d'Italy; 12.30 Opoldnevnik RK; 13.00 Jagode in podoknice; 15.00 Dance music; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbeni desert; 16.30 Aktualna tema; 16.40 Pesem tedna; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos RS.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.45 Kulturni koledarček; 7.00 Simfonija zvezd, horoskop; 8.00 Pozdravljeni; 8.15 Raba in zloraba italijanskega jezika; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Ustanka; 9.00 Glasba je...; 9.35 Glasbene želje; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine: ideje, recepti in nasveti; 11.00 Sanje o počitnicah; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 13.45 Edig Galletti; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Alphabet street; 16.00 Popoldne ob štirih; 16.05 Promocija plošč; 16.20 Kulturni koledarček; 16.50 Rock-slovar; 17.40 Kantavtorji; 18.00 Spomin iz Italije; 18.45 Jazz glasba; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 17.30 The story of...; 21.00 Radio ga ga.

CANALE 5
7.00 Aktualno: Na prvi strani
8.30 Nanizanki: Arnold - L'eroe, 9.00 I cinque del quinto piano
9.35 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
11.50 Kviz: Il pranzo è servito
12.40 Aktualno: Affari di famiglia
13.00 Dnevnik TG 5
13.20 Variete: Non è la RAI (vodi E. Bonaccorti)
14.30 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa), 15.00 Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parliamone (obe vodi Marta Flavi)
16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke
18.00 Kviza: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00 Dnevnik TG 5
20.25 Variete: Striscia la notizia
20.40 Kviz: Telemike
23.00 Aktualno: zakulisne zanimivosti o nadaljevanki »Senza fine«
23.20 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Dnevnik TG 5
1.45 Nočni spored

RETE 4
8.00 Nan.: L'incredibile Hulk
8.55 Dober dan, prijateljica
9.00 Nadaljevanki: Una donna in vendita, 9.30 General Hospital
10.10 Kviz: Cari genitori
10.55 TG 4 vesti
11.10 Nad.: Marcellina
11.50 Otroški variete
13.00 Nadaljevanka: Sentieri
13.30 TG 4 vesti
13.45 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)
14.00 Nad.: Maria, 14.55 Vendetta di una donna, 15.40 Io non credo agli uomini, o, 16.55 Cristal, 17.25 Febbre d'amore, vmes (17.50) TV 4 vesti
18.00 Variete: C'eravamo tanto amati
18.30 Kviz: Gioco delle coppie
19.15 Nad.: Dottor Chamberlain, 19.50 Gloria, sola contro il mondo
20.30 Film: Alibi seducente (krim., ZDA 1989, r. Bruce Beresford, i. Tom Selleck, Paulina Porizkova)
22.30 Nan.: Avvocati a Los Angeles, 23.30 Agenzia Luna Blu
0.40 Nočni spored

ITALIA 1
6.30 Pregled tiska
6.40 Otroška varjete: Ciao Ciao in risanke
8.30 Odprti studio
9.05 Nanizanke: Il mio amico Ricky, 9.30 Chips - Il rock and roll del diavolo, 10.30 Magnum P.I.
11.30 Odprti studio
11.45 Variete: Mezzogiorno italiano (vodi G. Funari)
14.00 Odprti studio
14.30 Nanizanke: Genitori in blue jeans - Sulle ali dell'amore, 15.00 Supercar, 16.00 Paradise, 17.00 A-Team, 18.00 MacGyver - Il ritorno di Murdoc
19.00 Odprti studio
19.30 Studio sport in vreme
19.40 Kviz: Il gioco dei nove
20.30 Film: La brillante carriera di un giovane vampiro (fant., ZDA 1988, r. Jimmy Huston, i. Robert Sean Leonard)
22.20 Film: Scuola di modelle (kom., ZDA 1989, r. Chris Thompson, i. C. Oxenberg, Cyd Charisse)
0.20 Vreme in Odprti studio
0.40 Studio sport
0.55 Nočni spored

ODEON
13.00 Risanke
15.30 Nad.: Viviana (i. Lucia Mendez)
16.15 Film: Nennella (dram., It. 1948, r. Renato May, i. Luisella Beghi)
18.00 Nad.: Veronica
19.30 Risanke
20.00 Nanizanka: Un equipaggio tutto matto
20.30 Film: Sulle tracce della pietra blu (pust., 1986, r. Lee Philips, i. Rebecca Gilling, Sam Elliot)
22.15 Variete: Fiori di zucca
22.30 Film: D'Annunzio (biog., It. 1986, r. Sergio Nasca, i. Robert Powell, Stefania Sandrelli)
TMC
8.30 Nanizanki: Batman, 9.00 Il ritorno del Santo
10.00 Rubrika: Ženska TV
11.45 Variete: Kosilo z Wilmo
12.30 Nanizanka: Get Smart
13.00 Dnevnik in šport
14.00 Variete: Amici mostri
15.05 Risanke: Snack
15.30 Rubrika: Ženska TV
18.00 Aktualno: Oscar Junior (vodita Sergio in Francesco Manfio)

19.30 Sportissimo '92
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Igra: No zapping!, vmes film Osterman weekend (krim., ZDA 1983, r. Sam Peckinpah, i. Craig Nelson, Burt Lancaster)
22.50 Rubrika: Morski planet
23.35 Vesti: TMC News
23.55 Variete: Out-Officina (vodi Umberto Smaila)
0.05 Film: Intrigo a Berlino (krim., ZDA 1984, r. James Dearden, i. George Segal, Amanda Pays)
1.50 Aktualno: CNN News

TELEFRIULI
14.00 Avventura
15.00 Nan.: Adorabili creature
16.00 Kratke vesti
16.05 Risanke
17.30 Nad.: White Florence
18.00 Kratke vesti
18.05 Nad.: Davinia
19.00 Večerne vesti
19.30 Rubrika: Na prostem
20.00 Rubrika: Belo & Črno
21.30 Nad.: Cuore (r. L. Comencini, i. Johnny Dorelli, i. del)
23.00 Nočne vesti
23.30 Rubrika

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

Spet zaskrbljujoče vesti iz Bruslja

Goriška prosta cona v nasprotju s kriteriji o prosti konkurenci?

Bo gospodarsko združevanje Evrope opravilo tudi z ugodnostmi goriške proste cone? Vprašanje, ki je bilo v zadnjih letih že nekajkrat deležno posebne pozornosti, je te dni ponovno v ospredju. Pristojna komisija Evropske skupnosti, ki ugotavlja usklajenost zakonskih in drugih aktov posameznih držav članic s splošnimi smernicami, je, kakor se je zvedelo iz Bruslja, izrekla vrsto pomislekov glede goriške proste cone. Ugodnosti ki so bile odobrene po razmejitvi, ki je na Goriškem ustvarila zelo težavne gospodarske in družbene odnose, naj bi bile namreč v nasprotju z določili proste konkurence.

Do takih pomislekov je komisija prišla potem ko je lani začela ugotavljati skladnost takomenovanega zakona za obmejna področja. Takrat so člani komisije izrazili pomisleke zlasti glede finančne družbe, ki naj bi delovala v Pordenonu in glede storitev centra Off shore, ki je predviden v Trstu.

Razpravo v komisiji, oziroma njeno razširitev na zakon o goriški prosti coni, je spodbudil tudi priziv skupine gospodarstvenikov. Komisija je, hoče nočeš, o zadevi morala začeti razpravo, rezultat pa je, vsaj zaenkrat, sila negotov.

Stanje otežuje tudi dejstvo, da v Rimu še ni trdne vlade, ki bi na evropski ravni in dovolj odločno zagovarjala izbire, ki so bile opravljene v povsem drugačnih razmerah. Vlada naj bi imela samo dva meseca časa, da dokaže, da sistem proste cone ne krši načela proste konkurence. Vprašanje je, če bodo vladni predstavniki prinesli v Bruselj dovolj prepričljive argumente.

Kakšne bi bile posledice odprave zakona o goriški prosti coni? Predsednik trgovinske zbornice Bevilacqua meni, da vsekakor katastrofalne. In to v vsa-

kem primeru. Tako kar zadeva olajšave namenjene prebivalstvu (n.pr. bencin po znižani ceni, meso, itd), kakor ugodnosti v industrijskem sektorju. Odmanjkal bi denarna sredstva, ki se zbirajo na Goriškem skladu, kar pomeni okrog deset milijard lir letno. Prav s temi sredstvi je bilo v zadnjih nekaj letih opravljenih nekaj pomembnih posegov zlasti na področju visokega šolstva (univerza) in gospodarstva.

Če bo Evropska gospodarska skupnost zares prisilila Italijo k odpravi Goriške proste cone, se za splošni razvoj na Goriškem pišejo hudi časi. Taka možnost pa se zdi zaenkrat še zelo daleč, saj bi morala EGS poleg Goriške proste cone, obravnavati še nekaj podobnih primerov po Evropi. Ob tem velja dodati še to, da bi nastradali tudi avtomobilisti v videmski in tržaški pokrajini, saj je bil kontingent goriva odobren prav v sklopu zakona Goriške proste cone.

Besedo ima zdaj najprej Dežela in nato vlada. Ostaja pa še tretja možnost, to je sodna pot.

V pričakovanju točnih informacij iz Bruslja pa se v političnih krogih že pripravljajo na takojšnjo in odločno pobudo, s katero zavrniti očitke in pomisleke Bruslja. Včeraj je o zadevi razpravljal odbor Trgovinske zbornice, predsednik dr. Bevilacqua pa je imel srečanje s predsednikom Dežele Turellom. Turello se bo v sredo tudi udeležil srečanja s predstavniki goriškega gospodarstva, sindikatov in strank ter predstavnikov ustanov.

Goriški Prefekt dr. Palmiero, ki je pred časom že poročal vladi o morebitnih neugodnih posledicah odprave ali omejevanja ugodnosti, je vnovič opozoril na naraščanje zaskrbljenosti in napovedal vrsto srečanj z gospodarstveniki.

V nedeljo v Kulturnem domu v Sovodnjah *Koncert ob 10-letnici Sovodenjskih deklet*

Vokalna skupina Sovodenjska dekleta, ki jo že od ustanovitve vodi Sonja Pelicon, praznuje letos 10. obletnico delovanja. V tem času je skupina prehodila kar zavidljivo umetniško pot, ki jo je privedla do velike popularnosti med ljubitelji petja ne samo v ožji goriški okolici, ampak tudi drugod kjer nastopa. Jubilej bodo članice skupine primer-no proslavile s celovečernim koncertom "Cvetice prve, ki jih da po mlad..." v nedeljo, 31. maja, ob 18. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Koncert, katerega režijo je prevzel gledališki igralec Janez Starina, je splet najbolj uspešnih in dekletom najbolj priljubljenih pesmi celotnega obdobja delovanja skupine. Sovodenjska dekleta vabijo na večer vse prijatelje, znance in ljubitelje petja, ki bodo lahko prisluhnili slovenskim narodnim pesmim kakor tudi umetnim stvaritvam in nekatere tujim skladbam.

Film o Patagoniji

V sporedu Gorica kinema (kino Vittoria ob 20.45) bo Kinoatelj nocoj predstavil film *Alambrado*, prvenec Marca Bechisa, 34-letnega Čilenca, ki je otroštvo preživel v Argentini, bil nato "izgnan in odtlej živi in dela v Milanu. Alambrado pripoveduje prav zgodbo iz Patagonije. Anglež bi jo rad spremenil v turistični kraj, potrebuje pa letališče. Lastnik zemlje, na katerem bi ga morali zgraditi, mu nasprotuje. Gradnjo pa lahko preprečiti le tako, da "izboljša" stanje zemlje, četudi samo z "alambradom" - ograjo iz bočede žice. In zaradi te žice bo tekla kri...

Slovenski center
za glasbeno vzgojo
EMIL KOMEL
GORICA

Glasbeni poklon gojencev (ob zaključku šolskega leta)

— Diplomski nastop Valentine Pavio
Katoliški dom, sredo, 3. junija 1992 ob 20.30
— "Umetnik sem, samo umetnik!"
Katoliški dom, nedelja, 7. junija 1992 ob 17.30
— Glasbena slikanica
Katoliški dom, sobota, 13. junija 1992 ob 20.30
— Pod cerkvenim obokom
Cerkev sv. Ivana, sobota, 20. junija 1992 ob 20.30

Nadškof Bommarco na obisku v Sovodnjah

Goriški nadškof Bommarco nadaljuje s pastirskimi obiski v župnijah. Prejšnji teden je bil na obisku v Sovodnjah. Tako kakor v drugih krajih, je tudi tu imel srečanje z upravitelji na občini. V petek ga je na županstvu sprejel župan Vid Primožič s podžupanom Igorjem Petejanom, srečanja pa sta se udeležila tudi načelnik svetovalske skupine SSK Branko Černic ter občinski tajnik. Pogovor je zadeval splošno problematiko ter nekatera specifična vprašanja. Govor je bil o vprašanjih sožitja in uradnega priznavanja manjšine, o statutih itd, pri čemer je župan Primožič tudi povedal, da se ne more strinjati z izjavami goriškega cerkvenega predstojnika glede manjšine, ki jih je objavil vsredržavni časopis tik pred obiskom papeža.

Nadškofov obisk na Sovodenjskem se je nadaljeval s srečanjem z župnijsko skupnostjo.

Župan Tuzzi odredil globe za postanke vozil s prižganim motorjem

Vozniki naj ugašajo motorje

Onesnaževalci zraku v mestu bodo z 8. junijem v Gorici imeli težje življenje. Župan Tuzzi je namreč te dni podpisal odlok, ki prepoveduje začasno ustavljanje ali parkiranje vozil s prižganim motorjem. Za kršilce je predvidena globa v znesku 50 tisoč lir. Odlok, ki bo kot rečeno začel veljati z 8. junijem, terja nekaj pojasnil. Dovoljeno bo čakanje s prižganim motorjem pred semaforjem ali križiščem, kjer je treba dati prednost drugim vozilom. Motor pa bo treba ugasiti v vsakem drugem primeru postanka. Pravzaprav bi tako početje narekovala že sama zdrava pamet, saj se s tem zmanjša hrup in onesnaževanje zraku, obenem pa ugašanje motorja omogoča varčevanje na porabi bencina. Ker pa se mnogi avtomobilisti (in tudi motoristi) ne držijo teh pravil, bo njihovo spoštovanje odslej poverjeno nadzorstvu prometnih redarjev. S tem je župan Tuzzi osvojil predlog, ki ga je pred nedavnim postavil na seji občinskega sveta predstavnik zelenih Fiorelli.

Pogovor s koordinatorjem slovenske komisije PSI Rudijem Pavšičem *Upoštevanje si priboriš z delom*

Jutri ob 20. uri, bo na sedežu pokrajinskega tajništva Socialistične stranke pokrajinski kongres Slovenske komisije PSI za Goriško. Da bi izvedeli kakšno podrobnost o skupščini slovenskih socialistov smo za pogovor zaprosili koordinatorja komisije Rudija Pavšiča.

»Kongres goriške komisije sklicujemo v času, ki vsekakor ni najbolj naklonjen strankarski stvarnosti. Predvsem afera v Milanu meče negativno luč na vlogo strank v današnji družbi.

Namen petkovega kongresa je predvsem ta, da skupaj preverimo in ocenimo naše delo in to v odnosu do stranke same kot znotraj naše narodnostne skupnosti. Naša komisija, in to tudi na deželni ravni, je v zadnjem času povečala svojo vlogo v stranki, predvsem ko gre za vprašanja, ki neposredno zanimajo slovensko manjšino kakor tudi odnos do Slovenije.

Po drugi strani paje treba povedati, da tudi socialistična slovenska komponenta odigrava pomembno vlogo v razvoju naše nacionalne skupnosti. Tega se zavdajo tudi drugi politični dejavniki, v katerih delujejo Slovenci. Strupena kampanja strank, z leve in desne, zlasti na Tržaškem, pomeni da marsikomu ne prija spre-

minjanje starih in preživelih pravil igre. Očitno je v nekaterih strah, da izgubijo monopol in eskluzivno, kar zadeva razreševanje slovenske problematike.

Ostaja še vedno odprto vprašanje zaveznitva PSI z Listo za Trst?

»Odprto ostaja le za tiste, ki hočejo s tem zavezništvom špekulirati. Kot deželna slovenska komisija smo že od nekdaj ostro nasprotovali takšnemu dogovoru. Če bi naš protest izkazali z množičnim izstopom iz stranke, kot nam »dobronamerno« svetujejo, bi se položaj prav nič ne izboljšal. Sicer socialistična stranka ne pomeni samo zavezništvo z Listo. Ne smemo namreč pozabiti na pomoč, ki jo je ta stranka doslej izkazala naši skupnosti, čeravno o vsakem posegu niso sredstva obveščanja kaj posebej poročala. Mi smo izbrali pot stvarnega dela in pomoči, kolikor je pač v naši moči. Drugo se se opredelili za kulturo protesta in napadov, celo osebnih, kot smo pričeli te dni na Tržaškem. Ko bi Edi Bukavec bil kandidat kakšne druge stranke, bi ga vsi povzdigovali. Ker se je opredelil za PSI pa je kar čez noč postal Antislovenec. Smešno kaj?»

Kakšna je vloga komisije v pokrajinski stvarnosti PSI?

»Vloga je in bo v veliki meri odvisna od nas samih, od našega prizadevanja v komisiji in stranki sami. Zato bomo na kongresu tem vprašanjem posvetili posebno pozornost. Novo pokrajinsko vodstvo je razumevanje za našo komisijo in za njeno delo izkazalo s tem, da je v vodstvo kooptiralo enega od naših članov.

Ob tem bi se radi kot komisija v večji meri povezali z organizacijami civilne družbe, predvsem s SKGZ, in skupaj poiskali najboljše poteze in korist naše narodnostne skupnosti.«

razna obvestila

Društvo slovenskih upokoencev obvešča udeležence izleta v Rim, da bo avtobus v ponedeljek, 1. junija, odpeljal ob 5.30 s Travnika, preko Podgorice, Standreža in Sovodnjah. Društvo priporoča točnost.

V Jamljah bo danes ob 20. uri javni posvet o bodočnosti tamkajšnje osnovne šole. Posvet bo v prostorih osnovne šole, sklicuje pa ga pokrajinski odbornik dr. Mirko Spazzapan.

V Slovenskem dijaškem domu v Gorici zbirajo materialno pomoč za begunce iz Bosne in Hercegovine. Občani naj material, ki ga želijo darovati, prinesejo v dijaški dom vsak dan med 15. in 21. uro.

kino

Gorica

VITTORIA 20.45 »Alambrado«. Režija M. Bechis.
CORSO 18.00-22.00 »Insieme per forza«.
VERDI 18.00-22.00 »Barton Fink — è successo a Hollywood«.

Tržič

COMUNALE Zaprt. Jutri 20.30 koncert pianista Louisa Lortiea. Izvajal bo skladbe L. Van Beethovna.
EXCELSIOR 17.30-22.00 »Le ragazze del sexy shop«. Prep. ml. pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 20.00 »Ko sreča potrka na vrata«.
SVOBODA Šempeter 20.00 »Moja punca«.
DESKLE 20.00 »Hladen kot led«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Al Giardino - dr. Baldini - Korzo Verdi 57 - tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al Redentore - ul. Fratelli Roselli 23 - tel. 410340.

pogrebi

Danes ob 11. uri, Vittoria Stauri iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

OBČINA GORICA

Sektor I. - Urbanistika

OBVESTILO

Župan občine Gorica obvešča da Naselitveni načrt za dejavnosti (P.I.P.) industrijske cone pri Štandrežu, prvotno odobren z D.P.D.O. št. 0763/Pres. z dne 3. junija 1976 in nekadno prilagojen ter tako postal formalno izvedljiv kot predvideva sedanji urbanistični zakon. Po členu 27 zakona št. 865/1971 ta zakon velja deset let in zapade leta 2000.

Vsi zainteresirani lastniki nepremičnin omenjenega podrobnostnega načrta so obveščeni s to objavo: za zaščito svojih pravic imajo lastniki možnost vpogleda v vse akte in elaborate Naselitvenega načrta (P.I.P.) v občinskem uradu (soba št. 1/Urb) vsak dan od 10. do 12. ure od 19. maja dalje.

Župan

Gorica, 7. maja 1992.

Gen. Viesti: Proti organiziranemu kriminalu so danes potrebni mednarodni instrumenti

Organiziran kriminal, naj se imenuje mafija ali kako drugače, deluje danes na mednarodni ravni in so zato za boj proti njemu potrebni mednarodni instrumenti od sodelovanja policijskih organov do poenotenja zakonodaj, do nekakšne zveze Nato, ki bi delovala proti kriminalu.

To so predlogi, ki jih je postavil včeraj v Gorici poveljnik karabinerjev gen. Antonio Viesti na predavanju študentom tečaja za mednarodne in diplomatske vede. Predavanju so sledili tudi številni vojaški kadri, prefekti, kvestorji in

državni pravdniki vseh štirih pokrajin v deželi, predstavniki slovenske policije iz Nove Gorice in Ljubljane in druge krajevne oblasti. Gosta so pozdravili dekan fakultete Cocco-palmerio, ravnateljica goriškega tečaja Pagnini in prof. Colosimo, ki je bil pobudnik Viestijevega obiska.

Viesti se ni mogel izogniti poklonu spomina na sodnika Falconeja, nato pa je izčrpno in poglobljeno predstavil značilnosti organiziranega kriminala, ki se je v zadnjih letih vse bolj razpredel na mednarodno raven. To bodisi zaradi značilnosti njegovih dejavnosti kot je prekupčevanje z mamili, kakor tudi zaradi potrebe po "pranju" ogromnih dobičkov, ki je mogoče le v mednarodnih razsežnostih. Pogosto je ta kriminal tako močan, da pogojuje tudi politično oblast, prav zato pa je v boju proti njemu potrebno poseči po mednarodnih instrumentih. V zaključkih je Viesti tudi pozval k obnovi kulture legalnosti in poudaril vlogo karabinerjev.

Na sliki (foto Marinič) gen. Viesti včeraj na goriški univerzi

25. mednarodni shod književnikov v režiji slovenskega PEN centra

Srečanje pisateljev na Bledu v znamenju peresa in meča

Pogovor z bosanskim pesnikom J. Ostijem o grozotah vojne

Med sodelujočimi na 25. mednarodnem pisateljskem srečanju na Bledu je, kot edini predstavnik iz Bosne in Hercegovine, pesnik in prevajalec Josip Osti.

Kakšen pomen ima mednarodno pisateljsko srečanje danes, ko sredi bivše Jugoslavije divja nasilje?

Letošnje blejsko srečanje, ki daje možnost izmenjave izkušenj, je ob tem tudi priložnost, da književniki - na okrogli mizi Pero in meč - preverijo, v kolikšni meri so sploh v resnici zavest in vest človeštva. Večina književnikov, ki se je opredelila za pero in ne za meč, rušenje in ubijanje, se je namreč zavzela za obrambo življenja. Književnega ustvarjalca, razen izjem, uvrščam v kontekst tradicije humanizma, kajti meč nad glavo bližnjega doživlja kot meč, ki visi tudi nad njegovo glavo. Prav zaradi tega je literatura zanesljivejša pričevanje kot pa zgodovina, v kolikor slednjo pišejo zmagovalci, ki po veličanju vladarje, države in proslavljajo zmage. V resnici so vse vojne obojestranski porazi, kajti ubiti izgubi življenje, ubijalec pa svojo človečnost. Literatura se ukvarja prav s tem; ukvarja se s svetostjo in vrednotami življenja, skratka s človekom.

Kakšen je lahko doprinos pisatelja za mir?

Pisatelj lahko največ prispeva za mir tako, da se opredeli proti vojni, in to preden sploh izbruhne. Pri tem se mora ograditi od politike in oblasti, ki generira vojno. Žal pa se nemajhno število pisateljev vmešava v politiko in se oprijemlja vzvodov oblasti. Nekatere take prijatelje-pisatelje, kljub njihovem večletnemu pristnemu pisateljskemu udejstvovanju, enostavno ne prepoznam več; oblast in moč, ki izvira iz oblasti, sta jih povsem spremenili. Nekateri med njimi nosijo zelo velike odgovornosti za sedanje stanje. Zamisel Dobrice Čosića in drugih srbskih pisateljev o veliki Srbiji skuša na najboljši brutalen način uresničiti lirske pesnik Radovan Karadžić. Tisti pisci iz BiH, ki se zbirajo okrog njega, se sedaj soočajo s strahom, lakoto in smrtjo ter igrajo nogomet z odsekanimi človeškimi glavami. Skratka, pisatelj lahko največ prispeva k miru še preden se razplamti vojna ter ubijalske in rušilne strasti. Če pa pride do vojne, preostane pisatelju le to, da se opredeli proti zlu, čeprav ga je povzročil njegov kolega. Opredeliti se mora z besedo, ki je lahko bolj daljnosežna in učinkovita od puške.

Kaj lahko pisatelj iz Bosne in Hercegovine v tem trenutku pove svetu?

Predvsem lahko prinese pričevanje o grozotah, katerim so izpostavljeni prebivalci Sarajeva in znatnega dela naše dežele. To je pričevanje o posilstvih in pokolih, o ropih in požigih, o mrtvih po ulicah, ki jih ne morejo pokopati, o žeji, lakoti, o izgonih in pomorih... Nadalje o rušenju cerkev in džamij, kulturnih spomenikov, s čimer se podira preteklost, hkrati pa o rušenju mostov in tovarn; rušenje teh objektov je rušenje bodočnosti ljudi na tem prostoru. To je pričevanje o genocidu tistih, ki se sklicujejo na zgodovinsko genocidnost drugih.

Vendar so solidarnost, sočutje s trpljenjem in stradanjem ljudi stvar izbire, ki jo žal neredko narokujejo raznovrstni interesi. Toda če bo svet ostal gluha nad stavkom, ki ga te dni najpogosteje slišimo v Sarajevu, to pa je: »Ali nas bodo poklali ali pa bomo umrli od lakote!«, potem se resnično lahko zamislimo nad svetom. Edino, kar lahko rečem je to, da se mora svet tega zavedati.

I.V.

Pero in meč - tak je bil naslov okrogle mize na 25. mednarodnem srečanju pisateljev na Bledu. To je nedvomno eden od osrednjih dogodkov na letošnjem pisateljskem srečanju, tj. petdnevni prireditvi, ki poteka v režiji slovenskega PEN centra (PEN je angleška kratica za pesnike, esejiste in romanišce, skratka za mojstre peresa; pen po angleško pomeni prav pero).

Naslov okrogle mize je poln simbolike. Meč in pero (pravzaprav meč, ki je prekrizan s peresom) sta namreč emblema mednarodne pisateljske organizacije PEN. Le-ta simbolizira moč peresa, se pravi pisane besede nad orožjem. Prireditelji so ta naslov izbrali predvsem zaradi tega, da bi opozorili na specifičnost trenutka, v katerem poteka srečanje pisateljske srenje (tragedija v Bosni in Hercegovini, sklenje vojnih ran na Hrvaškem itd.). Kraj srečanja je skoraj kot nalašč za tovrstne okrogle mize; Bled je bil namreč doslej (oziroma v še ne tako daljni preteklosti) kraj, kjer so se srečevali pisatelji z obeh strani železne zaves, z Vzhoda in Zahoda.

Letošnjega srečanja se udeležuje več kot 50 tujih pisateljev. Le-ti

prihajajo iz 21 držav, predstavljajo pa 25 PEN centrov. PEN centri so namreč organizirani po narodnem principu, tako da npr. Češkoslovaško zastopata dva centra (češki in slovaški), Španijo pa tokrat katalonski PEN. Zanimivo je, da so prihod najavili predstavniki vseh PEN centrov iz bivše Jugoslavije. To pomeni, da se bodo - razen če ne bo prišlo do zapletov - srečali pisatelji držav, ki so še vedno v vojni, kar je do zdaj bilo nepojmljivo, posebno če pomislimo, da je del pisateljev iz bivše Jugoslavije zagovarjal (in še vedno zagovarja) militantna stališča. Sicer še ni povsem gotovo, da bodo vsi prijavljeni prišli, saj so npr. že med Makedonijo in Slovenijo veze precej slabe.

Poleg pisateljev iz tujine sta prisotni številna skupina domačih književnikov in skupina študentov iz Tennesseeja oz. Vermonta. Okroglo mizo Pero in meč vodi francoski pisec Alain Finkielkraut, popoldanski del predsednik slovenskega PEN centra Boris A. Novak. Današnja okrogla miza (vodil jo bo Richard Jackson iz ZDA) pa bo posvečena literarnim vprašanjem. 25. pisateljsko srečanje na Bledu se bo uradno zaključilo v soboto.

IVAN VOGRIČ

Predstavili knjigo novinarka Fulvia Molinarija Reporterska pripoved o Jugoslaviji v vojni

Med predstavitvijo Molinarijeve knjige. Avtor je drugi z leve.

Predsinočnim so v Novinarskem krožku v Trstu predstavili knjigo »Jugoslavija v vojni« (»Jugoslavia dentro la guerra«). Napisal jo je glavni urednik informacijske službe tržaškega sedeža RAI Fulvio Molinari, ki vse od leta 1988 pobliže spremlja, pogosto tudi dalj časa na kraju dogajanja, pred in medvojne dogodke v Sloveniji in na Hrvaškem. Sam avtor pravi, da knjiga ni in ne želi biti kronika jugoslovanskega življenja v zadnjih letih, ampak predvsem ponovno dopolnjeno branje poročil,

ki jih je v teh letih o dogajanju na tleh zdaj že bivše Jugoslavije objavljala na prvi televizijski mreži RAI. Njegova reporterska pripoved se začne z vseljudskim mitingom v podporo Slobodanu Miloševiću in njegovi zamisli ustvariti Veliko Srbijo (19. novembra 1988), zaključuje pa jo 15. januarja 1992, ko je Evropska skupnost priznala samostojni Sloveniji in Hrvaško in s sporočilom, da se je 2. aprila 1992 z napadom četniških tolpa pod vodstvom pred dnevi ubitega kolovodje Arkana na Bijelino vojna preselila v Bosno in Hercegovino. Tretje, najhujše dejanje vojne tragedije na tleh nekdanje Jugoslavije, pa bo verjetno predmet prihodnje Molinarijeve knjige.

Molinarijeva novinarsko komentirana opazovanja dogodkov in ozadij vojnih in političnih dogajanj v Sloveniji in na Hrvaškem pa je dopolnjeno z obširno politično, še posebej pa vojaško analizo obeh vojn, ki jo je opravil vojaški zgodovinar Antonio Sema.

Na sinočnji predstavitvi knjige, ki jo je pripravil krožek »Istria« in jo je vpeljal njegov predsednik Marino Vocci, pa so bolj kot o knjigi govorili o dogodkih in dogajanjih, ki so vsebina knjige, kot so jih in jih še doživljajo njeni neposredni ali posredni protagonisti. Le-te sta na večeru predstavljala nekdanji predsednik vlade Furlanije-Juljske krajine Adriano Biasutti in poslanec italijanske narodnosti v slovenskem parlamentu Roberto Batelli. O knjigi je spregovoril Roberto Spazzali.

I.G.

Vprašljiva vsebina Plavega zabavnika

Pred kratkim se je v hrvaških časopisnih kioskih pojavil novi strip-magazin Plavi Zabavnik. Odkar se je začela vojna ni bilo namreč na Hrvaškem nikogar, ki bi tiskal tovrstno literaturo. Novi časopis naj bi bil neka kontinuiteta starega Zabavnika, naslanjal pa naj bi se na bogato hrvaško tradicijo na tem področju. Plavi Zabavnik odkrito cilja na zgodovinsko dediščino Plavega Vjestnika, verjetno najboljšega strip-časopisa, kar jih je kdaj izhajalo v jugoslovanskem prostoru. Časopis daje priložnost mladim domačim avtorjem, da se izkažejo, pri tem pa ne pozabi na nekatere »svete krave« hrvaškega stripa, kot sta brata Neugebauer, s ponatisom posrečenega stripa »Patuljak Joško«. V tem sklopu moramo seveda omeniti tudi strip »Baron Trench« Ivica Bedjaneca.

Žal tudi Plavi Zabavnik plačuje davek splošni vojni psihozi na Hrvaškem. Kljub temu, da je časopis namenjen predvsem mlajšim bralcem, objavlja dokaj sporne članke. V rubriki Hrvaška bojišča prinaša na primer dolg članek o kvaliteti, delovanju in bojni učinkovitosti znanega mitraljeza MG 42 »Šaraca«. V rubriki »V boj«, ki je posvečena hrvaški vojni zgodovini, novinar

Obrač Kosovac na dolgo in široko piše o tem, kako so Hrvati leta 1578 branili trdnjavo Gvozdansko pred turškimi napadi, in pri tem poudarja, da so Hrvati zmeraj bili na braniku zahodne civilizacije, ki jo je ogrožal Orient. Tudi vsakodnevna hrvaška vojna kronika je dobila svoje mesto v časopisu. Radovan Devlić je na primer avtor scenarija in risb stripa »Pripoved o šlemu«, čigar osnovno sporočilo je »sovražniki so strahopetci, medtem ko so naši hrabri«. Sploh pa je vsa vsebina tega mladinskega časopisa izrazito patriotsko orientirana. Zelo sporna je odločitev urednikov, da v prvi številki časopisa objavijo strip posvečen domobranskemu polkovniku Eduardu Buniću, ki je padel med partizanskim napadom na Travnik. V stripu so partizani prikazani kot nekakšne zveri, ustaški domobranci pa kot požrtvovalni patrioti.

Lahko mirne duše trdimo, da je uredniška politika Plavega Zabavnika iz pedagoškega vidika nadvse vprašljiva. Konec koncev je na Hrvaškem zaradi vojne že dovolj sovraštva, da bi ga podpihovali še v mladinskem tisku.

WALTER ŠKERK

Zanimiva etnografska razstava v počastitev 40-letnice Goriškega muzeja

Vozovi in sledovi na ogled v Ajdovščini

Dan pred prvomajskimi prazniki so v Ajdovščini odprli razstavo s naslovom »Vozovi in sledovi«. Gre za eno prvih prireditev v počastitev 40-letnice Goriškega muzeja, ki naj bi jim tekom leta sledile še druge.

V Goriškem muzeju so se odločili, da predstavijo vozove, dolga leta hranjene v depojah in v zadnjem desetletju odkupljene, darovane ter izposojene. Tako je nastala pisana zbirka 27 različnih voz, ki pričajo o preteklem načinu življenja primorskega človeka, ki veliko povedo o gospodarskih načinih na Goriškem, na Krasu, v Brdih in na Vipavskem. Pripovedujejo nam o šegah in navadah, vsakdanjih in prazničnih, o življenju »trdega« voza (voza z lesenimi kolesi), ki se je vedno tesno prepletalo z življenjskim ciklusom človeka. Pripovedujejo o boju za preživetje, o življenju furmanov, o delu kovačev, kolarjev, pleterjev, oglarjev, gozdarjev, o življenju, ki je po eni strani živo zapisano v spominu ljudi, po drugi pa umaknjeno in pozabljeno, brez prave zveze z današnjim vsakdanjkom.

Vozovi in še marsikaj, kar je z njimi povezanega, so bili v dosedanjih raziskavah pogosto zapostavljeni. Očem in srcu raziskovalcev so bile blizu poslikane skrinje, imenitno pohištvo, pisane noše... Sestavine življenja preprostih, navadnih ljudi, tiste najbolj vsakdanje in same po sebi umevne, so se morale umikati ali čakati. Tako se je krivica, ki jo so doživljali predmeti, godila tudi vsem, ki bi te predmete radi videli, primerjali in jih v srcu nosili kot del sebe in svoje identitete. Tudi vozovi, čeprav tihi, neopazni in samoumevni zvesti spremljevalci navadnih ljudi, so znali biti povezani z lepim, dobrim in prijetnim. Ampak tudi z grenkim, trpkim in tragičnim, zato pa vedno s pravim, resničnim, nič olepšanim...

Razstavljeni vozovi imajo srečo: številni drugi so namreč propadli na prostem, po grobljah in smetiščih. Obnovili so jih mladi fantje iz Lokavca, ki so se pod vodstvom muzejskih delavcev in izkušenih starejših spoprijeli z najzahtevnejšimi kovaškimi, kolarskimi, pleterarskimi in drugimi opravili. Društvo za oživljanje lokavškega izročila,

ki ga ustanavljajo, pa obeta, da vse izkušnje, večšine in specialna znanja le ne bodo pozabljena; stari mojstri žal odhajajo za vedno...

Na razstavi lahko srečamo preproste dvokolesne »burele«, dvokolesne briške »koše«, avstrijski vojaški voz in vojaško poljsko kuhinjo. Razstavljamo nekaj kmečkih »lojtnikov«, pa »škalir«, »tasar«, zapravljenček in težki furmanski parizar, naložen s sodi. Ogledamo si lahko voz z nastavkom za prevažanje kamna iz »jave«, z leseno kletko za prašica, s pletenim nastavkom za prevažanje gnoja in nekatere druge. Osrednji razstaveni motiv predstavlja težki parizar, ki je leta 1922 prepeljal (z osmimi pari konj) zvon za obnovljeno romarsko cerkev na Sveto goro. 4,5 ton težak tovor so pred 70 leti zaupali prevozniku Gašparju Hvaliču iz Lok pri Kromberku. Presenečenje na razstavi vzbujata tudi voz, naložen z nevostino balo, česar se spominjajo le redki. Razstavo zaključujemo na simboličen način: osrednji »svetogorski« voz na odru spremljata dva druga, ki na stiliziran način končujeta na eni strani življenje človeka, na drugi pa življenje »trdega« voza; na levi imenitna pogrebna kočija, ki so jo izdelali sloviti solkanski mizarji, obnovili pa na novogoriški Komunalni, na desni pa »gumar« ali »gumi voz« ali »pnevmatiko«, kakor so rekli vozu z gumijastimi kolesi in ki se je v naših krajih razširil v šestdesetih letih ter izpodrinil trdi voz. Posebnost na razstavi predstavlja tudi lesen voz s križevatimi kolesi, ki je bil pred desetletji predmet strokovne dileme: nekateri strokovnjaki so namreč smatrali, da gre za neko prastaro obliko kolesa, starejšo od tistega z radialnimi prečkami. V resnici je to le ena od regresivnih razvojnih oblik kolesa z radialnimi prečkami, ki je nastalo kot posledica potrebe po doma izdelanih, preprostejših in cenejših izdelkih, tudi kolarskih. Za ta samouško izdelana kolesa so bila značilna lesena pesta, ti vozovi so bili zato približno petkrat šibkejši od ostalih in tako se jih je na Slovenskem ohranilo izredno malo.

Pozornost zlasti mlajših obiskovalcev pritegnejo vozički, nekakšne miniaturre pravih voz, ki pa

še pred nekaj desetletji niso bili zgolj igrače: sedem, osemletni otroci so bili primorani poprijeti za delo in pomagati na kmetiji; s takimi vozički so (namesto vprežne živine) vozili drva, dračje, koruzo, pšenico v mlin, travo za zajce... Poškodbe, tudi trebušne kile, niso bile ravno redke.

Z razstavo smo hoteli opozoriti na številne sestavine, doslej premalo ali sploh neraziskane, ki jih bo potrebno v najkrajšem času osvetliti in s pomočjo drugih strok ustrezno raziskati. Razstava naj bi pomenila prvi korak k temu, pa tudi k zavedanju, da voz in njihove opreme ne gre uničevati ali prodajati, da so to predmeti, nič manj neprecenljivi kot drugi, navidez privlačnejši, ki se neredko znajdejo na umazanih poteh sumljivega mednarodnega trgovanja s starinami.

V katalogu, ki spremlja razstavo, opozarjamo tudi na fenomen okraševanja z raznimi deli vozov (zlasti kolesi), ko ljudje (v želji po izvirnosti) preoblikujejo posamezne dele voz v neokusne lesence, ograje ali miniaturne spominke, na katerih se lahko le prah nabira. Vsak voz je unikaten izdelek kovača in kolarja, celovit organizem, ki se, razstavljen, preoblikovan ali celo neustrezno prebarvan, kaj hitro spremeni v kič najslabše vrste. Zakaj sledovi? Razlog je preprost: v današnjem življenju ostajajo številni sledovi, ki spominjajo na življenje ob trdem vozu, čeprav manj vidni in tudi taki, da se jih neposredno niti ne zavedamo. Ob številnih opuščenih, podrtih in predelanih »klenicah« (lope za shranjevanje voz) ostajajo številne opuščene in zaraščene furmanske poti, z globoko vgreznjenimi kamnitimi kolesnicami, ostajajo kapelice in znamenja, ki so jih dali furmani postavljati v zahvalo za srečno prevožene poti. Ostajajo vozički kot lesene igrače na kolesih, ki imajo ob igračah na baterije (npr. formuli na daljinsko upravljanje) še vedno vidnejše mesto. Ostajajo naključni zapisi v literaturi, naključne slikarske upodobitve, in žive sledi v spominu ljudi, ki so ob redkih fotografijah in pisanih virih še posebej dragocene.

KATJA KOGEJ

Jugoslavija pred izključitvijo z nogometnega EP

BERN — Nastop Jugoslavije na bližnjem evropskem nogometnem prvenstvu ni več gotov, dokončna beseda pa bo padla jutri v Cardiffu na skupnem srečanju predstavnikov FIFA in UEFA. V intervjuju za danski list »Extra bladet« je predsednik UEFA Lennart Johansson že napovedal, da »ima Jugoslavija zdaj le 50 odstotkov možnosti za nastop na EP«, hkrati pa je priznal, da so dansko federacijo že obvestili, naj bo v stanju pripravljenosti. Prav Danska je namreč kandidat, da nadomesti Jugoslavijo, če bodo to reprezentanco, ki de facto predstavlja zdaj samo Srbe, izključili iz evropskega finala.

»V luči novih dogodkov je treba nastop Jugoslavije spet obravnavati, predvsem pa želimo vedeti, kakšen bo seznam igralcev te reprezentance«, je še dejal Johansson, da pa je zdaj zadeva resna pove že podatek, da se bosta srečanja v Cardiffu za FIFA udeležila sam predsednik Havelange in generalni skeretar Blatter.

Na obe osrednji nogometni organizaciji pritiska tudi švedska vlada.

Giro že po 4 etapah v znamenju španskega kolesarja Po etapi na kronometer Indurain še utrdil vodstvo

SANSEPOLCRO — »Upam, da bom roza majico ohranil vse do Milana,« je po včerajšnji 4. etapi na kronometer, na kateri je zmlel vse svoje nasprotnike, izjavil Španec Miguel Indurain, ki svojega cilja zdaj res ne more več prikrivati, prejšnjim previdnim izjavam navkljub. V samih 38 km je svojim glavnim tekmečem na giru zadal kar krepke zaostanke. Ti so reagirali spremenljivo. Chiappucci, ki je zaostal le za dobro minuto, je zmerno zadovoljen in računa na gorske preizkušnje, Chioccioli (2'16" zaostanka) pa ne skriva svojega razočaranja. »Izgubil sem najmanj minuto več od pričakovanega,« je dejal.

Premoč Induraina je tolikšna, da selektor italijanske reprezentance Martini odkrito govori o potrebi po zavežništvu med vsemi, da bi prečeli »zmagoslaven pohod« Španca. Pravijo, da ga tudi gore ne morejo zaustaviti. Njegov klubski tovariš Uriarte o njem govori kot o fenomenu. »Na volanu ima ročko za plin kot motorji,« je z občudovanjem do svojega kapetana dejal včeraj. Premagati ga je mogoče samo v srednje težkih etapah, teorizirajo drugi, a zato je potrebna »skupinska igra« vseh. Dobra preizkušnja bo menda

že jutrišnja razgibana etapa do Sulmona.

Kakorkoli že, Indurain je vsem pogljal strah v kosti. Tudi organizatorjem, ki se bojijo, da bo letošnji giro dolgočasen...

VRSTNI RED 4. ETAPE: 1. Indurain (Šp.), ki je 38 km (kronometer posamezno) prevozil v 49'32" s povprečno hitrostjo 46,030 km/h; 2. De Las Cuevas (Fr.) po 32"; 3. Bezault (Fr.) 34"; 4. Chiappucci (It.) 1'09"; 5. Ortegón (Kol.) 1'21"; 6. Giovannetti (It.) 1'46"; 7. Stephen (Avs.) 1'55"; 8. Jaskula (Pol.) 1'55"; 9. Steiger (Švi.) 2'03"; 10. Della Santa (It.) 2'10"; 11. Emonds (Bel.) 2'12"; 12. Chioccioli (It.) 2'16"; 13. Sierra (Ven.) 2'18"; 14. Tonkov (Rus.) 2'19"; 15. Hampsten (ZDA) 2'22"; 16. Ugrumov (Litva) 2'27"; 17. Fignon (Fr.) 2'27".

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Indurain (Šp.) 10.17'37"; 2. Bezault (fr.) po 44"; 3. De Las Cuevas (Fr.) 48"; 4. Chiappucci (It.) 1'28"; 5. Giovannetti (It.) 2'07"; 6. Ortegón (Kol.) 2'07"; 7. Steiger (Švi.) 2'17"; 8. Stephen (Avs.) 2'20"; 9. Chioccioli (It.) 2'28"; 10. Emonds (Bel.) 2'43"; 11. Jaskula (Pol.) 2'45"; 12. Ledanois (Fr.) 2'45"; 13. Hampsten (ZDA) 2'46"; 14. Lelli (It.) 2'49"; 15. Botarelli (It.) 2'50"; 16. Fignon (Fr.) 2'50"; 17. Sierra (Ven.) 2'53"; 18. Ugrumov (Litva) 2'55"; 19. Furlan (It.) 2'59"; 20. Lodge (VB) 3'15".

Na mednarodnem teniškem prvenstvu Francije Veteran Jimmy Connors se je poslovil že v 1. kolu

PARIZ — Dvoboje 3. dne mednarodnega teniškega prvenstva Francije, ki šteje za veliki slam, so zaradi dežja prekinili ob 17. uri. Pred tem je Nemec Stich po dolgotrajnem boju s 3:2 strl odpor veterana Jimmyja Connorsa, ki je že vodil z 2:1. Italijanom tudi Roland Garros ne prinaša sreče. Izpadli so že vsi, razen Nargisa.

Pomembnejši izidi 3. dne: **Moški:** 1. kolo: Gorris (Šp.) - Camporese (It.) 3:6, 6:4, 6:4, 6:4; Chang (ZDA) - Haarhuis (Niz.) 6:4, 6:3, 6:3; Leconte (Fr.) - Cierro (It.) 6:1, 7:5, 6:0; Perez (Urug.) - Pescosolido (It.) 3:6, 6:4, 6:3, 7:5; Lopez (Šp.) - Carbonell (Šp.) 0:6, 6:3, 6:4, 6:0; Stich (Nem.) - Connors (ZDA) 7:5, 3:6, 6:7, 6:1, 6:2; Krickstein (ZDA) - Koeversmans (Niz.) 3:6, 6:3, 6:1, 6:3; Nargiso (It.) - Davin (Arg.) 6:4, 3:6, 6:3, 0:6, 6:1; 2. kolo: Wuyts (Bel.) - Forget (Fr.) 6:3, 6:3, 6:3.

Ženske: 1. kolo: Mary Joe Fernandez (ZDA) - Stafford (ZDA) 6:1, 6:4; Novotna (ČSFR) - Medvedeva (Ukr.) 6:4, 6:1; Huber (Nem.) - Zrubakova (ČSFR) 6:2, 6:2; Endo (Jap.) - Piccolini (It.) 7:6, 6:0; 2. kolo: Sanchez (Šp.) - Zardo (Švi.) 6:3, 6:2; Graf (Nem.) - Housset (Fr.) 6:2, 6:1; M. Maleeva (Švi.) - Rittner (Nem.) 5:7, 6:1, 6:2; Coetzer (J.Af.) - Dopfer (Av.) 7:6, 4:6, 4:2.

Mladinsko namiznoteniško EP

K. in V. Milič osvojili srebro

Iz Perugie, kjer poteka državno namiznoteniško prvenstvo mladinskih kategorij, je prišla razveseljiva vest. Krasova ekipa mlajših pionirk v sestavi Katja in Vanja Milič je že prvi dan stopila na zmagovalni oder - osvojila je drugo mesto v tej kategoriji, potem ko je po napetem boju v finalu izgubila s 3:2 proti San Marinu, za katerega sta igrali Mondallinijeva in Tiao Yi, v dvojicah pa Mino. Katja Milič je osvojila dve točki: gladko je premagala malo Kitajko, pa tudi Mondallinijevo. Slednjo je po težki borbi Vanja Milič zgubila v prvi tekmi ter v zadnji podlegla Tiao Yi. Tudi v dvojicah sta bili krasovki skoraj enakovredni, vendar sta po izenačenem boju izgubili srečanje z 2:1 v nizih.

Krasovi ekipi čestitamo ob velikem uspehu v ekipnem delu prvenstva in ji želimo dobrih uvrstitev tudi v tekmah posameznikov, ki bodo danes popoldne. (J.J.)

Prva finalna tekma nogometnega EP mladih Italijani favoriti

FERRARA — Po porazu s 6:0 v kvalifikacijski fazi proti Norveški se je azzurrom na nogometnem EP mladih do 21. leta, predvsem pa njihovem trenerju Maldiniju, pisalo bolj slabo, a v nadaljevanju prvenstva so izločili odlično Sovjetsko zvezo, Češkoslovaško in Dansko in v današnjem prvem finalu proti Švedski (povratna tekma bo 4. junija v kraju Vaxjoe) štartajo celo kot favoriti. Vsi Maldinijevi fantje, razen Verge (Lazio), so si v svojih klubskih izborili mesto v začetni postavi, njihova forma se celo vzpenja, nasprotno pa bodo Švedi igrali brez štirih standardnih igralcev, med katerimi je tudi Brolin od Parme, ki jih je trener članske vrste zaradi bližajočega se evropskega prvenstva za člane poklical v svoje moštvo.

Trener Maldini danes ne bo mogel računati na diskvalificiranega Luzardija in na poškodovanega Bertarellija, zaradi mišičnih bolečin pa bo manjkal tudi Albertini. Italijanskega »misterja« te odsotnosti niso vznemlevalje. Corini bo prevzel vlogo režiserja, Luzardija bo zamenjal Matrecano, vzdržljivi Sordo bo igral namesto Albertinija, napad pa zgleda s povratnikom Mellijem celo okrepljen.

Postava azzurrov: Antonioli, Bonomi, Favalli, Baggio, Matrecano, Verga, Melli, Marcolin, Buso, Corini, Sordo (12 Peruzzi, 13 Villa, 14 Rossini ali A. Orlando, 15 M. Orlando, 16 Muzzi).

Sodil bo Nizozemec Van Der Ende.

V A ligi kazen za devet nogometašev

MILAN — V zvezi s tekmami zadnjega kola v italijanski nogometni A ligi je športni sodnik za eno kolo diskvalificiral devet igralcev. Ti so: Fiondella (Fiorentina), Padovano (Napoli), Apolloni (Roma), Boselli (Atalanta), Icardi, Renica in Stojković (Verona), Maspero (Cremonese) in Terracenera (Bari).

V zvezi s povratno finalno tekmo za italijanski pokal Parma-Juventus pa je bil za dve koli diskvalificiran Conte (Juventus), a po eno ne bodo igrali eno Reuter in Schillaci (Juventus) ter Cuoghi (Parma).

Okrnjena bo sezono sklenila tudi Triestina, ki na nedeljski poslovilni tekmi proti ekipi Baracca Lugo ne more računati na kaznovanega Conco, Trombetta in Danelutti pa sta dobila opomin.

Na mednarodnem košarkarskem turnirju »Carlo Stefanel« v Trstu Italija povsem razočarala proti Hrvaški

ITALIJA - HRVAŠKA 79:106 (31:58)
ITALIJA: Abbio (6 minut, 0 za dva, 0:1 za tri, 0:1 p.m.); Gentile 9 (25, 2:5, 1:6, 2:3); Magnifico 6 (21, 2:5, -, 2:3); Rossini 2 (9, 1:2); Bosa 2 (11, 1:3); Brunamonti 2 (6, 0:1, 0:1, 2:2); Pittis 17 (26, 3:3, 2:4, 5:7); Riva 13 (19, 4:6, 1:2, 2:3); Niccolai 15 (21, 6:11, 0:1, 3:4); Costa 5 (18, 2:4, -, 1:2); Cantarello 2 (22, 1:2); Fučka 6 (16, 2:3, 0:1, 2:2); trener Gambra.

HRVAŠKA: Petrović 32 (29, 8:10, 4:8, 4:6); Perasović 2 (6, 1:2); Kukoč 6 (20, 3:4, 0:1); Alanović 11 (18, 4:5, -, 3:3); Sarlija 10 (21, 5:6); Gregov (6, 0:2); Tabak 14 (22, 4:6, -, 6:10); Cvijetićanin 2 (16, -, -, 2:4); Komazec 9 (24, 1:2, 1:2, 4:6); Radja 20 (38, 6:11, -, 8:12); trener Skansi.

TRST — Novoustanovljena hrvaška reprezentanca je upravičila naziv nove košarkarske velesile, saj je v prvi uradni tekmi dobesedno pokopala sicer blede in zmedeno postavlo Italije. Sam začetek srečanja je bil sicer v korist domačih, ki so takoj povedli z 12:1, zatem pa so Hrvati takoj izboljšali odstotek pri metu in najprej izenačili (18:18 v 8') ter z agresivno mož-moža obrambo tudi povedli za 10 točk. Z Radio v ospredju in s Petrovićem, ki je kljub nekaterim zgrešenim trojкам

dosegel že 15 točk, se je razlika stalno večala, medtem ko so italijanski predstavniki igrali vse slabše kljub številnim menjavam in raznim taktičnim različicam. Zlasti Magnifico, Gentile in Cantarello niso prišli do izraza, medtem ko je malo bolje igral le Niccolai.

Hrvaška je nekoliko slabše zaigrala le v polovici drugega dela, ko sta Riva in Pittis znižala zaostanek na -14. S povratkom Petrovića in Radje na parket, s Cvijetićanom v presenetljivi vlogi playa in kljub obolelemu Kukoču v slatčilnici so gostje spet pokazali, kaj znajo, zadnje minute pa so potekale v znamenju Dražena, ki je s tremi zaporednimi trojkami končal tekmo z običajnim visokim izkupičkom točk. (Vanja Jogan)

ŠPANIJA - GRČIJA 95:94 (45:42, 88:88)

ŠPANIJA: Fernandez 15 (2:4), Arcega 11 (5:6), Reyes 6 (2:4), Bosh 8, Andreu 17 (5:6); Garcia, Montero 7 (2:2), Hansen 10, Crespo, Aldama 21 (9:10), Llopis.

GRČIJA: Koronios 2, Patavoukas 3 (1:2), Giannakis 23 (7:10), Tsekos, Milonas 2, Galakters 25 (3:5), Boudoris 5

(3:4), Agelidis 7, Fasoulas, Papadopoulos 3 (1:2), Cristodoulou 24 (6:8).

V prvem srečanju večera je Španija odpravila Grčijo šele po enem podaljku, v katerem je Bosch štiri sekunde pred koncem dosegel odločilni zadelek. Španci so sicer nastopili brez nekaterih standardnih igralcev, vendar so si v začetku priborili precejšnjo prednost, ki pa so jo nasprotniki nadoknadili. Grki so bili brez svoje »zvezde« Nikosa Galisa, ki ne bo več igral za reprezentanco, s katero ni imel vedno najboljšega odnosa.

DANES: 19.30 Hrvaška - Grčija, 21.30 Italija - Španija; JUTRI: 19.30 Hrvaška - Španija, 21.30 Italija - Grčija.

Fiorentina boljša od »Jugoslavije«

FIRENCE — V prijateljskem nogometnem srečanju je Fiorentina z 2:1 (0:0) premagala »jugoslovansko« reprezentanco, ali bolje to, kar je od nje ostalo, saj jo sestavljajo sami Srbi. Na tekmi se je zbralo le tisoč gledalcev, izkupiček pa so namenili mednarodnemu Rdečemu križu (tistemu, proti kateremu srbski teroristi streljajo v krajih bivše Jugoslavije).

V organizaciji Združenja staršev ter športnega društva Primorec je bilo včeraj popoldne v Trebčah res prijetno Ponovno obudili športni dan za vzhodnokraške osnovnošolce

Učenke, učenci, učiteljice osnovnih šol Karel Destovnik Kajuh iz Gropade, Primož Trubar iz Bazovice in Pinko Tomažič iz Trebč, so vsi tisti, ki so bili včeraj v Trebčah, so doživeli resnično prijeten dopoldan. Končno je tudi lepo vreme pripomoglo, da je bilo na igriščih in v prelepem gozdičku trebenskega športnega objekta zelo lepo in živahno.

Združenje staršev in športno društvo Primorec iz Trebč sta bila organizatorja športnega dne za vzhodnokraške osnovnošolce. Pred leti so se tovrstna srečanja že odvijala in upamo, da bo ta tradicija ponovno oživela in tako spodbujala naše mlade k medsebojnemu spoznavanju in povezovanju. Prvi, drugi in tretji razred je nastopal v poligonu, med katerim so se prav vsi zelo potrudili in se dobro izkazali v motoričnem znanju. Nekaj kreme je pred pričetkom vendarle bilo, a so jo vsi lepo premagali. Tudi vzpodbujanja in navijanja ni manjkalo. Četrtri in peti razred je čakala bolj zahtevna preizkušnja in sicer spretnostna hitrostna vožnja s kolesom. Vsi so jo dobro prestali in spretno zavozili do cilja. Opogumile so se tudi nekatere učiteljice in se med sabo pomerile s kolesom. Sledilo je prijateljsko srečanje v igri med dvema ognjema, ki je tudi navdušilo mlade udeležence. Na koncu so bili vsi nastopajoči nagrajeni s kolajnami in spominskimi majicami, ki so jih pobarvali učenci in učiteljice osnovne šole Pinko Tomažič iz Trebč. Rezultati:

Poligon

1. RAZRED - DEKLICE: 1. Morena Calzi (Kajuh) 45"5; 2. Sonia Covolo (Tomažič) 53"2; DEČKI: 1. Žiga Ražem (Tomažič) 38"5; 2. Miko Madonia (Trubar) 42"8; 3. Denis Iozza (Kajuh) 42"9; 4. Aljaž Milič (Tomažič) 45"1; 5. Samuele Zeriali (Tomažič) 1'05"2.

2. RAZRED - DEKLICE: 1. Jasna Gojca (Kajuh) 48"3; 2. Ingrid Žagar (Trubar) 48"7; 3. Nicoletta Dessi (Tomažič) 49"3; 4. Jasmina Kralj (Tomažič) 50"5; DEČKI: 1. Danijel Balde (Kajuh) 37"4; 2. David Gregori (Kajuh) 40"2; 3. Robert Milkovič 43"3; 4. Damir Križmančič (Trubar) 46"6; 5. Vasja Križmančič (Trubar) 47"5.

3. RAZRED - DEKLICE: 1. Biserka Cesar (Tomažič) 39"2; 2. Katy Mauri (Tomažič) 39"6; 3. Martina Coretti (Tomažič) 40"2; 4. Petra Žagar (Trubar) 41"0; 5. Erika Ghezzi (Kajuh) 43"; 6. Tanja Ciacchi (Trubar) 49"9; DEČKI: 1. Lorenzo Bachi (Trubar) 34"9; 2. Ivo Križmančič (Trubar) 41"5; 3. Aleš Gregori (Trubar) 45"6; 4. Vitomir Križmančič (Trubar) 46"1.

Vožnja s kolesom

4. RAZRED - DEKLICE: 1. Jana Ban (Trubar) 1'12"9; 2. Petra Križmančič (Kajuh) 1'17"9; 3. Elisa Macarol (Kajuh) 1'19"8; 4. Erika Gregori (Kajuh) 1'21"5; 5. Alessandra Ban (Tomažič) 1'21"9; 6. Karin Crissani (Tomažič) 1'26"4; DEČKI: 1. Dennis

Frogia (Trubar) 1'11"1; 2. Valter Mahnič (Trubar) 1'11"6; 3. Thomas Žagar (Kajuh) 1'14"6; 4. Tilen Kralj (Tomažič) 1'16"1; 5. Martin Grgič (Trubar) 1'18"5; 6. Matija Gregori (Kajuh) 1'19"2; 7. Štefan Grgič (Trubar) 1'19"7.

5. RAZRED - DEKLICE: 1. Maja Berzi (Kajuh) 59"8; 2. Ivana Grgič (Kajuh) 1'04"2; 3. Deborah Calzi (Kajuh) 1'06"8; 4. Katja Gregori (Kajuh) 1'10"0; 5. Sara Illich (Trubar) 1'12"0; 6. Caterina Persinovich (Tomažič) 1'17"0; 7. Mojca Kovačič (Trubar) 1'24"6; DEČKI: 1. Marko Berce (Trubar) 1'02"8; 2. Peter Primosi (Trubar) 1'03"0; 3. Jaš Gregori (Kajuh) 1'04"7; 4. Kristjan Zottich (Trubar) 1'12"2; 5. Aleš Berce (Kajuh) 1'18"1.

Vožnja s kolesom za učiteljice: 1. Katja Foschini 1'13"5; 2. Karmen Cosma 1'16"7; 3. Marina Goruppi Kralj 1'25"7.

LOREDANA KRALJ

Na slikah Davorika Križmančiča: levo trenutke s tekmovanjem, desno nagajevanje.

Organizatorji športnega dne v Trebčah se iskreno zahvaljujemo Rudiju Marcu in Renatu Kralju za darila in vsem ostalim, ki so pripomogli, da je srečanje tako lepo uspelo.

Naši namiznoteniški igralci že drugič zaporedoma osvojili 1. mesto Krasu državni naslov »Intercas«

Krasova ekipa je že drugič zaporedoma državni prvak. Naslov so osvojili mladi krasovci v postavi Vanja in Gorazd Milič, Daša Bresciani ter Bojan Simoneta na finalu Intercas v Fiuggiju.

Krasova ekipa, ki je že zmagala na prehodni deželni fazi med centri za razvoj športa s poudarkom na namiznem tenisu, se je v Fiuggiju srečala s konkurenti iz Abrucija, Mark, Campanje, Toskane, Lombardije in Veneta. Dve ekipi, Sicilija in Piemonte sta se odpovedali tekmovanju.

Mladi krasovci so opravili več preizkušenj. Že prvi dan so se izkazali na poligonu s štafeto in zatem še v drugi preizkušnji tehnike in preciznosti. Obakrat so bili najboljši, v tekmovanju v namiznem tenisu ekipno so se pomerili z vsemi nasprotniki. V tem delu so vsi Krasovi igralci in igralke zaigrali sijajno. Predstavnike Veneta Maddaleno in Larino so odpravili z gladkim 5:0, Rosignano in Adriatica s 5:1. Nekaj več odpora sta nudila le San Mugnano, ki je zasedel drugo mesto, in Castellana, katerih srečanje se je končalo s 5:3 v korist Krasovih predstavnikov.

Osvojeni naslov in z njim nagrada za nakup športne opreme ni prišla naključno v roke SK Kras. Pri Krasu dejansko obstaja močan center, katerega največje bogastvo je mnogo-

tevilen podmladek, ki ga vodi profesionalni trener Matjaž Šerčer. Zgorniško društvo daje velik poudarek na delo z mladimi in najmlajšimi, zato rezultati ne morejo izostati. Da je temu zares tako, kaže ponovna osvojitve državnega naslova najmlajših.

Delo z naraščanjem pri Krasovem namiznoteniškem odseku ni muha

enoletnica, temveč je usmerjeno programsko v prihodnost, kar zagotavlja kontinuiteto in rezultate. (J.J.)

Na sliki (od leve proti desni): Bojan Simoneta, Gorazd Milič, Vanja Milič in Daša Bresciani s trenerjem Matjažem Šerčerjem ter člani zveze FITET med nagrajevanjem za državni naslov »Intercas 1992«.

V 3. kolu zamejskega balinarskega prvenstva najpomembnejša tekma v Zgoniku Osrednje srečanje brez zmagovalca

Danes bodo na igriščih na Proseku, v Repnu, Nabrežini in Padričah odigrali pare 4. kola 12. zamejskega balinarskega prvenstva.

Osrednje srečanje 3. kola je bilo v Zgoniku, kjer je zamejski prvak sprejel v goste Primorje, ki je po prvih srečanjih dokazalo, da resno namerava poseči po enem izmed prvih mest. Najbolj kakovostno srečanje je bilo nedvomno med posamezniki. Kraševac Dell'Anno in Prosečan Tenze sta z odlično igro dokazala, da sodita med najboljše zamejske balinarje. Srečanje se je odločilo predvsem zaradi uspešnejšega zbivanja domačina, ki je s končnim 11:5 dosegel za svojo ekipo prvi par točk. Stanje je tako izenačil Giraldi, ki je bil v bližanju in obveznem zbujanju z 20:17 boljši od nerazpoložene Businellija. Tudi domača dvojica v postavi B. Milič - Doljak je tokrat po hitrem postopku doživela

že drugi prvenstveni poraz proti Ferlugi in Guliču. Končni izid 4:4 je izšel po srečanju trojk, saj so Pieri, E. Kante in Pelizon po napetem srečanju strli odpor trdoživnega nasprotnika.

Tudi po tem rezultatu ostaja Primorje glavni kandidat za prvo mesto v A skupini. Glede drugih kandidatov za uvrstitev v »play-off«, bo mnogo jasno že drevi, ko se bosta v Repnu spoprijela tradicionalna sosedra Kraški dom in Kras.

IZIDI 3. KOLA

SKUPINA A: Kras - Primorje 4:4 (11:5, 2:11, 11:8, 17:20), Sokol - Kraški dom 6:2 (11:10, 2:11, 11:4, 23:19), prost Mak.

SKUPINA B: Polet - Nabrežina 6:2, Ricmanje - Gaja 2:6 (6:11, 7:11, 11:2, 14:21), prosta Zarja.

LESTVICI
A SKUPINA: Primorje 18, Sokol 14, Kras in Mak 6, Kraški dom 4.
B SKUPINA: Nabrežina 14, Zarja 13, Gaja in Polet 8, Ricmanje 5.

DANAŠNJI SPORED

SKUPINA A: Primorje - Mak, Kraški dom - Kras, prost Sokol.
SKUPINA B: Nabrežina - Zarja, Gaja - Polet, proste Ricmanje.

(Z.S.)

Košarkarski tečaj na Kontovelu

V organizaciji ŠD Kontovel bo od ponedeljka, 8. do ponedeljka, 16. junija na odprtem igrišču na Kontovelu košarkarski tečaj za začetnike in minikošarkarje letnikov od 1986 do 1979. Tečaj bo vodil trener Jordan Mahnič s sodelovanjem Janeza Drvariča in Marka Bana.

Urniki treningov: od 17.00 do 18.00 za letnike 1986/85/84; od 18.00 do 19.00 za letnike 1979/80/81/82/83.

Končalo se je prvenstvo začetnikov na Goriškem Mladost zadovoljila

JUNIOR - MLADOST 0:2 (0:1)

STRELOCA: D. Ferletič, Florenin.
MLADOST: D. Devetak, Sergio, Prinčič, Jarc (Moro), Petejan, Gorjan, M. Devetak, Jelen (Černic), D. Ferletič, M. Ferletič, Florenin.

Z gostovanja v Nabrežini se je doberdobska Mladost vrnila z novima dvema točkama, vendar s prikazano igro še zdaleč ni zadovoljila. Naši so verjetno podcenjevali nasprotnika, saj gre za moštvo, ki je predzadnje na lestvici. Poleg tega so se domačini predstavili s samo desetimi igralci. Naši so sicer ves čas imeli terensko premoč, vendar pravih priložnosti si niso ustvarili. Oba gola sta padla bolj po napakah domače obrambe, kot pa po zaslugi gostujočih napadalcev.

To je bila zadnja tekma v prvenstvu in začetniki Mladosti so pristali na odličnem četrtem mestu, ki si ga delijo z ekipo Real Isonzo.

OSTALI IZIDI ZADNJEGA KOLA: Gradese - Ronchi 0:1, Pieris - S. Canzian 2:3, Romana - Staranzano 0:11, Aris - S. Michele 2:0, Junior - Mladost 0:2, Monfalcone - Real Isonzo 1:1.

KONČNA LESTVICA: Staranzano 41, Monfalcone 36, Ronchi 31, Mladost 30, Real Isonzo 30, Gradese 24, Aris 24, S. Michele 17, S. Canzian 13, Pieris 11, Junior 6, Romana 1.

Po tekmi smo se na kratko pogovorili s trenerjem Mladosti, Dariom Frandoličem, katerega smo najprej prašali, ali je zadovoljen z igro svojih varovancev in s končno uvrstitvijo moštva?

»Zadovoljen sem le delno, kajti po igri sodeč, bi morali biti za kako mesto višje na lestvici. Na sredini igrišča smo igrali dobro, tudi obramba se je dobro držala, le v napadu smo preveč grešili. Na vsaki tekmi smo si ustvarili kopico priložnosti, realizirali pa, žal, malo. Zanimivo je tudi to, da v 22 prvenstvenih tekmah nismo nikoli izenačili: petnajstkrat smo zmagali, sedemkrat pa izgubili, nekajkrat prav nesrečno. Vsekakor sta moštvi Staranzano in Monfalcone

neja objektivno močnejši in sta zasluzeno na prvih mestih na lestvici. Vedeti pa moramo, da so naši igralci v povprečju za eno leto mlajši.«

Požrtvovalnosti pa ekipi ne manjka!

»Res je, prav s požrtvovalnostjo smo nadoknadili marsikatero tehnično pomanjkljivost.

Moštvo Mladosti je pravzaprav združena ekipa.

»Tako je! Glavnina igralcev je sicer iz doberdobske občine, pet igralcev pa je lani igralo v Sovodnjah, še prej pa so nekateri začeli svojo nogometno pot pri Juventini.«

Da pride do dobrih rezultatov, je seveda potrebno resno in vestno trenirati. So igralci redno prihajali na treninge?

»V začetku je bil obisk polnoštevilen, kasneje malo manj, v celoti gledano pa še kar zadovoljiv. Razveseljuje pa je predvsem to, da je bilo osipa izredno malo. Začeli smo s 17 igralci, prvenstvo pa končali s 16. To se mi zdi izredno pomembno, kajti važno je, da igralci dobijo športne navade in da se naučijo rednosti. Samo tako njihova zbranost na tekmah raste, kar se potem pozna tudi pri rezultatih.«

Kako pa naprej?

»Zelo si želim, da bo moštvo ostalo skupaj vsaj še eno sezono, ker le z dolgoletnim skupnim delom bomo dosegali uspehe. Med drugim se bomo poleti udeležili tudi nogometne šole Braneta Oblaka, ki bo na Rogli. Gre za enotedenski tečaj, ki se ga lahko udeležijo tudi drugi mladi zamejski nogometaši.«

Kmalu bo občni zbor Mladosti. Kaj bi priporočil novemu odboru društva?

»Da, občni zbor bo 1. junija. Ne vem še, ali bo potrjen stari odbor, ali pa bo prišlo do večjih sprememb. Kakor koli že, bi novemu odboru svetoval, naj gre po poti, ki smo jo v zadnjih letih začrtali, to je pot sodelovanja med našimi društvi z izmenjavo, oz. združevanjem igralcev posameznih športnih sredin. Kljub velikemu padcu rojstev, je naš mladinski nogomet še vedno sposoben igrati vidno vlogo v posameznih prvenstvih, seveda z združevanjem najboljših igralcev. Sleherno »cefranje« in pretirano vrtilkarstvo pa bi bilo za naš nogomet pogubno.«

VILI PRINČIČ

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

PONOČI NA SLAVNIKU

Bilo je zelo veselo v soboto ponoči, oziroma v nedeljskih jutranjih urah v planinski koči »H. Tome« na Slavniku, kjer so se zbrali nočni pohodniki iz Trsta, Mačkolj, Kopra in Sežane. Ob igranju harmonike in veseli pesmi so se zbrani planinci proslavljali svoj podvig: nočni pohod na Slavnik, ki je bil že drugi te vrste.

Tržaški planinci so se zbrali že v soboto zvečer ob 21. uri pri kalu v Bazovici. Bilo jih je štirinajst. Pogumno so vzeli pot pod noge in jo mimo spomenika Bazoviškim junakom mahnili po gmajni do mejnega prehoda na Pesku, kjer sta ju čakala še dva planinca. Onkraj zapornic sta pohodnike sprejela predstavnik planinskega društva iz Sežane in se jim pridružil. Bila je že noč in treba je bilo prižgati ročne in čelne svetilke, ko so se udeleženci pohoda usmerili proti vasi Mihele. Korak je bil dober in šlo je kar naglo po opuščeni trasi nekdanje železniške proge za Pulj. Okrog polnoči so pohodnike v vasi Klanec pričakali predstavniki Obalnega planinskega društva iz Kopra, drugi pa so se že podali v Prešnico in nadaljevali pot do Slavnika. Po njihovih sledih so šli še Tržačani, ki so jo ubrali v vas Brgod in nad Prešnico prišli na znano stezo, ki pelje do koč.

Že na poti je bilo veselo in obnem slikovito, ko se je v nočni temi vila kolona s svetilkami. Okrog dveh ponoči so bili že vsi prišli v koč in napolnili prostor. Zbralo se je več kot petdeset planincev, ki so kljub peturnemu pohodu, poskrbeli za veselo razpoloženje in pravem prijateljskem vzdušju. Šele okrog polsedme ure so tržaški planinci zapustili koč in sestopili v Podgorje, kjer jih je čakal kombi, s katerimi so se vrnili v Bazovico.

Za uspel drugi nočni pohod na Slavnik se SPDT zahvaljuje za sodelovanje svoji podružnici v Mačko-

ljah in planinskima društvoma v Kopru in Sežani v prepričanju, da bo ta podvig postal tradicija.

MNOŽIČNO SREČANJE NA SLAVNIKU

Obalno planinsko društvo v Kopru prireja vsakoletno množično planinsko srečanje na Slavniku, ki bo v nedeljo 6. junija. Koprski planinci vabijo tudi tržaške in druge planince, da se srečanja množično udeležijo in prispevajo k uspehu prireditve.

(L.A.)

IZLET ŠPORTNE ŠOLE

V nedeljo, 17. t.m. je Mladinski odsek SPDT priredil za osnovnošolsko mladino zanimiv izlet po nekaterih prazgodovinskih najdbiščih v okolici Slivna.

Izletniki so se že zjutraj zbrali na glavnem trgu v Nabrežini in se napotili proti gradišču pri Slivnem (Gradec), bolj znanem kot Marchesetti, po imenu znanega arheologa, ki je gradišče prvi odkril in raziskal. Izletniki, bilo jih je več kot trideset, so si ogledali ostanke obzidja, ki so še danes lepo ohranjeni in pričajo o mogočini utrdbi gradišča. Po krajšem postanku so se napotili do bližnje Lisičje jame (Lindner), ki je znana po različnih najdbah iz prazgodovinske in rimske dobe. Otroci so si v spremstvu vodičev ogledali le začetni del, ki ga sestavlja prostorna votlina, z dvema odprtinama na stropu. Jama se nato zoži in poglobi. Po ogledu jame so izletniki krenili po stezi, ki vodi mimo Šempolaja, na velik travnik, kjer so se oddahnili in razigrali.

Na poti nazaj v Nabrežino so si ogledali še zadnjo jamo, in sicer Pečino pod kalom (Pocala). Ta je iz arheološkega vidika najznamenitejša jama na našem Krasu, saj so v njej odkrili veliko število živalskih kosti in orodja iz časov kamene dobe.

Otroci so si jamo ogledali po skupinah, nakar so se vrnili v Nabrežino okoli 17. ure.

Vsi so bili zelo navdušeni, saj so tako lahko spoznali na našem Krasu povsem nove zanimivosti, katere večkrat premalo poznamo ali pa zanemarjamo. (R.D.)

NAGRAJEVANJE ZA OLIMPIADO ŠPORTNE ŠOLE

Prejšnjo soboto je bila na Stadionu Prvi maj sklepna prireditev Osnovnošolske Olimpiade Športne šole trst, z nagrajevanjem najboljših šol in posameznikov v različnih športnih panogah. Med temi je bilo tudi tekmovanje v poligonu, ki ga Mladinski odsek SPDT prireja na izletih za športno šolo.

Tako so predstavniki Mladinskega odseka SPDT nagradili s pokalom osnovno šolo Josip Ribičič, ki je dosegla najboljše rezultate v tej panogi in potrdila svojo ponovno premoč v tej vrsti. Čestitamo! (R.D.)

V MARTULJKU BO 14. JUNIJA PLANINSKO SREČANJE

Tradicionalno srečanje, letos že 21. po vrsti, zamejskih planincev s planinci iz matične domovine bo v nedeljo, 14. junija v Martuljku. Prirejajo ga planinska društva z območja Jesenic in Gornjesavske doline.

Lani je bilo srečanje v Tipani, v Zahodni Beneški Sloveniji. Osrednji del prireditve, z nagovorom, pozdravi in kulturnim sporedom se bo odvijal na prostoru pri hotelu Špik. Udeleženci srečanja bodo seveda lahko izbirali med krajšimi in daljšimi izleti v okolico. Največ se jih bo po vsej verjetnosti odločilo za približno tričetrtturni izlet v dolino Martuljka, pod Špikovo skupino, ker je na tesnem prostoru zbranih kar nekaj zanimivosti, od globoke tesni potoka Martuljka, do okrog 30 metrov visokega prvega slapa, do čudovite prvotne gorske narave.

SPD Gorica bo za udeležence organiziralo poseben avtobus. Prijave bodo sprejemali v prihodnjih dneh. (V.K.)

DRUŽABNI VEČER

Prejšnji teden so se ljubitelji planin iz Gorice zbrali na zadnjem družabnem večeru pred poletno sezono. Gledali so dva video posnetka iz dveh prejšnjih izletov in sicer posnetek s pohoda na Sabotin, kjer so imeli tradicionalno srečanje planincev iz Nove Gorice, Dobrovega in Gorice. Srečanje je bilo pri bivi vojašnici. Drugi posnetek je bil z izleta, ki so ga priredili na velikonočni ponedeljek v vipavsko vasico Goče. Ob gledanju posnetkov in komentarju so preživeli prav prijeten večer.

IZLET NA TOLMINSKO

V nedeljo pa so goriški planinci šli na Kobiljo glavo na Tolminskem. Kot ponavadi so se zjutraj srečali na Travniku. Vreme ni bilo najbolj obetavno, glede na prejšnje dni, ko je bila že prav poletna vročina. Toda kljub vsemu temu so se ohrabрили in se odpravili. Imeli so še celo srečo, da na njihovi poti ni močil dež. Iz planine Lom, kjer so pustili avtomobile, so krenili kar navkreber po pašnikih, kajti tu pot ni planinsko označena. Vzpenjali so se do grebena, nato pa po grebenu do vrha. Pot je bila kar lepa in zabavna. Tolminski kmetje so nameč že prignali svojo živino na gorske pašnike, tako da so jih na vrhu mlade kravice kar obdale. Tu so se ustavili le za malico in za nekaj fotografskih posnetkov. Razgleda namreč niso imeli najboljšega, ker je bilo megleno in oblačno; sonce se je le občasno pokazalo izza oblakov. Vračali pa so se po nekoliko daljši poti, kajti hoja po cvetočih travnikih je pravi užitek za ljubitelje narave. Še kratek postanek na planini Stador, nato pa povratek proti domu.

obvestila

ŠZ JADRAN

obvešča, da bo jutri, 29. t.m., v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah ob 20. uri v prvem in 20.30 v drugem sklicanju redni občni zbor. DNEVNI RED: 1. predsedniško in tajniško poročilo, 2. blagajniško poročilo, 3. volitve novega odbora, 4. razno.

KOŠARKARSKA SEKCIJA ŠD POLET

vabi vse košarkarje, da se udeležijo akcije za čiščenje Poletovega odprtega igrišča v Prosvetnem domu na Opčinah, ki bo v nedeljo, 31. t.m. s pričetkom ob 8. uri.

JADRALNI KLUB ČUPA

organizira jadralne tečaje za otroke od 7. do 11. leta (prvi tečaj bo od 15. 6. do 26. 6.; drugi od 29. 6. do 10. 7.; tretji od 13. 7. do 24. 7.) ter dva tečaja za upravljanje windsurfov (prvi bo od 13. 7. do 18. 7.; drugi od 20. 7. do 25. 7.) Vpisovanje poteka na sedežu društva v Sesslamskem zalivu vsako soboto od 16. do 18. ure - tel. 299858.

NOGOMETNA SEKCIJA ŠD BREG

priredi v nedeljo, 31. t.m. ob zaključku sezone celodnevni izlet na kmetijo v Vitovlje. Izlet je za vse simpatizerje nogometa in tudi ostalih panog (za športnike posebna cena). Cena izleta (prevoz, hrana in pijača) je 35.000 lir. Odhod ob 9. uri izpred občinske telovadnice v Dolini. Vpisovanje na nogometnem igrišču v Dolini in pri Mariu Pavletiču (tel. 228782), pri Silvestru Korenu (tel. 228551) ali pri Koradu Švabu (tel. 631434).

TPK SIRENA

organizira tečaje za začetnike v razredih optimist in windsurfi. Tečaji za razred optimist bodo: prvi od 15. do 26. junija in drugi od 6. do 17. junija. Tečaji za windsurfi pa: prvi od 29. junija do 3. julija in drugi od 17. do 21. avgusta. Vpisovanje na društvenem sedežu, tel. 422696, v popoldanskih urah.

KK ADRIA

prireja s sodelovanjem Organizacijskim odborom Maraton Franja in KK Rog iz Ljubljane v nedeljo, 7. junija letos, 5. KOLESARSKI MARATON PRIJATELJSTVA iz Lonjerja preko Sežane na Turjak - ca. 125 km. Vsa navodila in pojasnila prejmejo zainteresenti na sedežu KK Adria v Lonjerju v večernih urah.

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 278.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska. Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Žiro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a. telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglaš:1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povišek 20%; mali oglasi 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPL; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

četrtek, 28. maja 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Cian italijanske
zvezde časopisnih
založnikov FIEG

Mafiji in kamori ne zadostuje več italijanski delokrog

Uspešni akciji proti kriminalu ki se je že razpredel po Evropi

RIM — Medtem ko nad Italijo kot mora lebdeti neznanka, če ji bo leta 1.993 uspelo polnopravno vstopiti v Evropo, italijanski organizirani kriminal nima teh skrbi, saj je že v Evropi. To potrjujejo uspešni akciji karabinjerjev in finančnih stražnikov proti nekemu mafiskemu klanu in prav tako uspešna akcija policije proti neki kamoristični organizaciji.

V prvem primeru so aretirali 19 domnevnih mafijcev, in sicer 13 v Italiji, 5 v Nemčiji in enega v Belgiji. Večina aretirancev je po rodu iz Gele in Niscemija, ukvarjali so se s tihotapljenjem orožja in mamil, poleg seveda »klasičnih« mafijskih dejavnosti, saj jih obtožnica bremeni tudi izsiljevanja in štirinajstih umorov. Preiskavo vodi sodstvo iz Caltagirona (Catania),

ki je že ugotovilo, da so z izkupičkom od preprodaje orožja, ki so ga baje nabavljali v tujini, kupovali mamilo za italijanski trg.

To opravičuje tako razvejenost, saj so nekaj mafijcev aretirali v Cremi (Cremona) in v Vimercateju (Milan). Mafijska postojanka v Nemčiji je bila v Dortmundu, v Belgiji pa v Liegeu.

Sodstvo iz Caltagironeja je izdalo 54 zapornih nalogov, ki so jih uročili nekaterim že v zaporu, le manjši del obtožencev je na begu, za tri pa so prepričani, da so jih že likvidirali rivalski klani.

V drugi operaciji je policija onesposobila kamoristični klan Abbate v občini San Giorgio a Cremano pri Neaplju, ki je svojo klasično dejavnost izsiljevanja in

nezakonitih stav razširil še na prekupčevanje z mamili in je zato razpredel svoje ljudi po Nemčiji in Nizozemski. Prav nemška policija je v Wiesbadnu aretirala šest vidnih članov tega klana, ki so imeli v dvojnem dnu svojega mercedesa 23 kilogramov heroína. Preiskovalci so obenem ugotovili, da so Abbatejevi povezani s klanom Gennara Licciardija iz Secondigliana. Izkupiček od »klasične dejavnosti« (stave in izsiljevanja) jim je služil za nakup mamila. Stopnjo čistosti pa so preverjali kar na mamilaših, ki so bili neke vrste poskusni kunci. To se je dogajala na rimskem trgu, kjer je imel klan svojo podružnico. Poleg šestih, ki so jih 19. februarja aretirali v Nemčiji, se je za zapahi znašlo še osem kamoristov.

Smrtne razsodbe proti pisatelju Rushdieju ni mogoče razveljaviti

NIKOZIJA — Razsodba proti Salmanu Rushdieju, znanemu indijsko-angleškemu pisatelju, ostaja slej ko prej veljavna, tako da je njegovo življenje še vedno v nevarnosti. To je analiza ciprske revije »Middle East Newsletter«, ki pravi, da Iran sicer lahko umakne denarno nagrado 2 milijona dolarjev, ki jo je svoj čas obljubil tistemu, ki bo smrtno kaznen nad Rushdiejem izvedel, razsodba pa ostaja v veljavi, tudi zato ker jo je izrekel pokojni ajatulah Homeini, ki je medtem umrl. Še več, tudi če bi bil še živ, smrtne obsodbe ne bi mogel preklicati, ker gre za pravno (hokm) in ne za versko razsodbo (fatva), kar pomeni, da je nespremenljiva.

Razlika med obema tipoma razsodbe je v tem, da šiitski islamski zakon predvideva, da mora vsak musliman slediti nauku uglednega duhovnega vodje, ki ga lahko izbere med raznimi velikimi ajatulahi šiitske hierarhije. Od takrat, ko ga izbere, se mora podrediti razsodbam, ki jih njegov učitelj izreče. Iz tega izhaja, da mora vsak vernik z vsemi silami težiti za tem, da izpolni in uresniči rasodbe svojega učitelja, po smrti katerega si lahko izbere drugega voditelja, njegovih razsodb pa ni mogoče spremeniti ali razveljaviti.

Vprašanje je spet prišlo na dan, ker močno ovira odnose med Londonom in Teheranom, kljub dobri volji obeh, da bi spet navezali stike.

Maščevanje lady Sare prevarane soproge britanskega milorda

LONDON — Maščevanje je sladko, pravijo in tudi lady Sarah Graham Moon je tega mnenja. Vse se je začelo, ko je njen mož, sir Peter sklenil zapustiti domače ognjišče po 25 letih poroke. Rečeno storjeno, sir Peter je shujšal, si pobarval lase, začel ločilni postopek in si našel mlajšo zaročenko. Istočasno se je preselil v mesto, kjer stanuje njegova zaročenka Amanda. Vzel je sicer v najem hiško, vsako noč pa prespi pri njej. In to je lady Sarah dobro vedela. Tako je neke noči spraznila posodo z belo barvo na BMW bivšega moža, drugič je vdrla, vedno v nočnih urah, v njegovo hiško in odrezala rokave na vseh 32 moževih oblekah, da bi pa bila mera polna, je tudi razdelila mimoidočim 70 dragocenih steklenic vina, ki jih je sir Peter neprevidno pustil pri njej.

Kaj pa sir Peter? Vztrajno molči in trpi, čeprav je zgodba prišla na vse britanske časopise. Zlata duša...

V južnem Libanonu raste napetost

Ljudje se po izraelskem bombardiranju vračajo na svoje domove

(AP)

BEJRUT — Le občasni topniški dvoboji med proiranskimi hezbollahi in izraelsko vojsko so včeraj potjevali, da se napetost v južnem Libanonu po šestih dneh izraelskih letalskih napadov še stopnjuje. Resnici na ljubo so hezbollahi tolkli le tamponski pas južno od reke Litani, ki ga nadzorujejo enote proizraelskega Lahada, in niso zasule židovskih naselij in kibucev v Galileji, da ne bi povzročili še hujše reakcije Izraela.

Ta je včeraj nadcaljeval z izvidniškimi poleti, saj je sirška vojska že začela s prerazporeditvijo svoje enote v Libanonu, ker vsi analitiki pričakujejo v kratkem širšo izraelsko kopensko ofenzivo, med katero naj bi »očistili teroristična gnezda hezbollahov«.

Medtem pa so v Teheranu začeli s pravo propagandno salvo v obrambo svojih libanonskih varovancev. Časopisje grozi z »maščevanjem«, napada maronite in ostale libanonske kristjane, ker so »odkriti ali skriti kolaboracionisti sionistov«. Ahmad Homeini, sin pokojnega verskega voditelja Homeinija, pa je poudaril, da je za muslimane edina rešitev sveta vojna.

Nad Bushem in Clintonom temna senca Rossa Perota

WASHINGTON — George Bush in Bill Clinton sta se z lahkoto uveljavila na primarnih volitvah v Arkansasu in v Kentuckyju, nad obema pa kot mora leži temna senca morebitne predsedniške kandidature tekasaškega milijardarja Rossa Perota. Ljudje vedno več volijo »neopredeljene« delegate, kar je skrajno nevarno znamenje. V Kentuckyju je demokratski kandidat Clinton (na sliki AP) prejel 56% glasov, »neopredeljenih« je bilo 28%; za Busha je glasovalo 75%, neopredeljenih pa je bilo 25%. V Arkansasu je Clinton prejel 68% glasov, »neopredeljenih« je bilo 18%. V tej zvezni državi je Bush prejel 87%, medtem ko je bilo »neopredeljenih« le 10%.

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI S PETLETNO ZAPADLOSTJO

- BTP so obveznice s koriščenjem 1. maja 1992 in zapadlostjo 1. maja 1997.
- Obveznice dajejo letno 12% bruto obresti izplačljive v dveh posticipiranih šestmesečnih obrokih.
- Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem.
- Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne 29. maja.
- Osnovna emisijska cena znaša 95,95% nominalne vrednosti; zato je minimalna cena za sodelovanje na dražbi 96%.
- Glede na ceno, s katero bodo obveznice prodane, se resnična donosnost spreminja: glede na minimalno vrednost (96%), je maksimalna letna donosnost 13,55% bruto in 11,83% neto.
- Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.
- Obveznice BTP se koristijo s 1. majem: ob vplačilu (3. junija) bo treba doplačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do takrat dozorele obresti. Te bodo privatniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.
- Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.
- Obveznice so v ponudbi v svežnjih po minimum 5 milijonov lir.
- Naknadne informacije nudijo banke.

MAKSIMALNI LETNI NETO DONOS: 11,83 %